

ŠIAIP IR TAIP

Rašo V.

Ekonomistai Europoje pranašauja, kad 1955 metais bus geri ir didelių križių joks Europos kraštas neturės.

Maskva vėl prizadėjo vakarų Vokietijai dangų, jei nestos į demokratiją sąjungą ir neorganizuos savo kariuomenę iš 12-kos divizijų.

Sibire susekta naujas miestas Norilsk, su 150 000 gyventojų, kuriame, spėjama, bolševikai vykdė savo atominės energijos ir bombų planus.

Prezidentas Eisenoweris siūlo Amerikai priimti dešimties metų planą, pagal kurį būtų išleista 100 milijonų dolerių naujiems vieškeliams tiesti ir senuosius gerinti.

Iš raudonos Kinijos grįžo United Nations sekretorius Hammarskjöld, bet neparvežė aiškių žinių, ar raudonukai paleis neteisėtai kalinamus Amerikos lakūnus, ar ne.

Vienas Lietuvos nepriklausomybės pareiškimo pasirašytojų sūnus, Jokubas Sernas, vaidina Hollywoodo išleistose filmose, Helen of Troy ir Jump into Hell. Jis Prancūzijos pilietis ir iš mažens ten augo.

Lenkai Amerikoje tiek susiskaldę, kad turi keturias įstaigas „Lenkiją“ atstovauti Washingtono. Vieną užlaiko „Prezidentas“ Zaleskis, kitą „Prezidentas“ Sosnkowkis trečią Mikolajčikas o ketvirtą — tautinės vienybės taryba.

Čikagos lietuvių taupymo ir paskolų Mutual Federal Savings bendrovė (iki 1940 metų savo vadinusį Simano Daukanto vardu) 5 d. sausio minėjo 50 metų sukaktį. Ją nuo 1934 metų veda Jonas Kazanauskas. Kapitalas siekia virš 7 milijonus dolerių.

Maskva pasiuntė savo bataliją rašytoją A. Venclovą iš Vilniaus į raudoną Pekingą pateikti „čap-sui“ apie Lietuvą ir jos rašytojus. Kaip jis aiškino, visi lietuvių rašytojai iki bolševikų atėjimo, buvę „fe!“

Japonija, supratusi, kad Amerika ir Europa jos prekybos nenori, o be prekybos ji žus, pradeda biznieriškas akeles mirksėti raudonai Kinijai ir Rusijai.

Per 11 metų Amerika Italijai suteikė penkis ir pusę bilijonų dolerių paramos.

New Yorke iškilmingai atžymėta 40 metų sukaktis Amalgamated Clothing Workers unijai, prie kurios priklauso daugelis lietuvių siuvėjų ir kurios vienas žymus organizatorius lietuvis Antanas Jenkins, jau išėjo į pensiją ir gyvena Hawaii salose.

Nr. 4

WORCESTER, MASS.

Sausio (Jan.) 28, 1955

Vol. XLVII

GENEROLAS MAC ARTHUR RAGINA BAIGTI KARUS

Los Angeles. — Armijos Generalas Douglas MacArthur ragino šį kraštą dabar paskelbt mūsū sutikimą panaikinti karus, sykiu su didelėmis pasaulio jėgomis. Jisai sakė, kad pasirošimas kariaut nėra kelias prie taikos, nė bendras apsigynimas negali būt laisvo pasaulio pastovi tvirtovė. Karo panaikinimas, kaip jis supranta, neturėtų net nepriklausyti nuo tarptautinio apginklavimų apžiūrėjimo. Vieša opinija ir dideli atsiekimai taikos pasauly užtikrintų karų pabaigai.

Generalas MacArthur atvyko į Los Angeles, kur buvo pagerbtas jo 75 metų sulaukimo progą. Jo žmona, ponia MacArthur atidengė paminklą pagerbiant jos vyrą, MacArthur parke, šiame pat mieste. Paminklas minėja jo visus žygius ir atsiekimus laike kariavimo. Generalas MacArthur, savo kalboje numatė Jungtines Valstybes kaip vadov

vas panaikinti karus. Kalbėdamas laike bankieto, po atidengimo pagerbimui paminklo su aštuonių pėdų žalvario statula, generalas MacArthur didesnę savo 3,000 žodžių kalbą pašventė aiškindamas apie moderniško atomiško kariavimo saugumą.

Generalas MacArthur minėjo savo kalboje, apie bailsų kariavimo plitimą laike savo paties militariškos karieros.

„Kada įstojau į Armiją, šimtmečio pradžioje, taiki

buvo vienas priešas, su

durtuvo ar kardo galu. Paskui atsirado kulkosvaidis užmušt tuzinai. Po to atėjo sunki artilerija išmetant mirtį šimtams. Paskui išorinė bomba išrasta taikyti mirtį tūkstančiams ant syk, po to sekė atomo sprogimai, kurie siekė šimtus tūkstančių. Dabar mokslas išrado būdus sunaikinti milijonus žmonių ant syk. Ir dabar tamsiose laboratorijose neramios rankos be perstoimo dirba surast būdą sunaikinti viską vienu smūgiu.

Atomiškas Laikas

New York. — Columbia Universiteto profesorius Charles H. Townes išrado „atomišką laikrodį“, kurs mieruoja laiką tikriau kaip bile koks prietaisas ikišiol žinomas. Šis išradimas galėtų tapti „Atomiškas Standard Laikas“, verčiau kaip dabartinis saulės „Standard Laikas“, kuriuo atsikeltumėt, eitumėt į darbą arba parengimus. Tai daug tikslesnis laikrodis negu žemės sukimasis, saulės laikas arba dabartinis „Standard“ Laikas.

Žemės sukimasis gali keistis apie vieną sekundą kas tris metus. Atomiškas laikrodis pasivėlytų tiktai vieną sekundą, kas 300 metų.

Šis naujas laikrodis gali padidinti mikro-bangų radio signalus, palaikyt radio ir televizijos transliavimus tikruose keliuose, pagelbėti laivų vairuotojams ir pagelbėti studijuoti paslaptinius radio signalus, ateinančius iš tolimos erdvės. Šis laikrodis vadinamas „Maser.“

Prezidentui Iteikti Įgaliojimai Kariauti

Washington, D. C. — Atstovų rūmų užsienio reikalų komisija pasisakė vienbalsiai už rezoliuciją įteikti įgaliojimus prez. Eisenhower Formozos gynyimo reikalui, kas yra lygus prašymui leisti pradėti karą prieš Kiniją atitinkamoms sąlygoms atsiradus. Rezoliucija aiškinama taip, kad ji suteikia prezidentui neribotą teisę panaudoti JAV karines pajėgas Formozos ir su ja surištų salų gynybai.

Dabar tas reikalas svarstomas senate, jau dvi dienas kaip senatoriai ginčijasi apie įgaliojimo reikšmę. Vieni senatoriai teigia, jog rezoliucija tokia plati, kad suteiks autoritetą prezidentui kariauti prieš komunistišką Kiniją, kaip priemonę išvengt puolimus prieš Formosą. Vienok prezidentas Eisenhower aiškino, jog tokis supratimas yra klaidingas, nes nebus kariavimo, jeigu komunistai nedarys puolimo. Bet senatoriai bijo, kad Komunistiška Kinija bandys įkilti Rusijai, jei kiltų susiėmimai ir reiktų kariauti. Senatoriai ketina priimt šią rezoliuciją. Senatorius Wiley, iš Wisconsin valstijos pareiškė, kad jei dabar šis kraštas neims griežtų priemonių tai draugiškos tautos Azijoje nepasitikės mumis ir dėlto pradės manyti, jog verčiau pataikauti komunistams.

Valymų Pradžia Lenkijoje

Nenuostabu, kad Lenkijos slaptosios policijos viršininkas buvo pašalintas iš savo vietos. Mat, pastaruoju metu laisvojo pasaulio radijo stotys diena iš dienos supažindino Lenkijos gyventojus su jos valdovų ir slaptosios policijos veikla. Josef Swiatlo buvęs vienas Lenkijos slaptosios policijos vadovų, kuris pabėgo į Vakarų, per Laisvosios Europos radiją pavaizdavo, kaip atrodo Sovietų valdomą Lenkiją. Jis nuolat aiškino, kaip ten sukuriama įtarinėjimai, sudaromos intrigos, koks moralinis supuvimas ir melas ten vyrauja. Jis pasakojo savo tautiečiams, kaip falsifikuojami rinkimų duomenys, o istrebitelių būriai slaptai likviduoja tuos kurie komunistų valdžios neremia.

Aišku, kad lenkų gauleiteriams, kurie alkai seka Maskvos užgaidas, tokios žinios buvo ypač nemalonus. Dėl to jie nutarė pataikyti milicijos ministerį, nelyg atgailos oži. Tačiau ne užteks. Minėtas Swiatlo nurodė visą eilę komunistų, kurie besąlygiškai pataikauja Maskvai. Aišku, visa tai gerai žinoma ir daugeliui Lenkijos gyventojų, kurie negali pakęsti Sovietų okupacijos. Tačiau Laisvosios Europos radija pranešimai skatina lenkus sutelkti savo jėgas tuo tarpu tyliai kovai prieš okupantą. Pati komunistinė vyriausybė, tų jėgų spaudžiama, bandys pataikyti ir daugiau žinomų savo pareigūnų, kad nuramintų viešąją nuomonę, kurios įtaka net šiuo metu Lenkijoje yra nepaprastai didelė.

Massachusetts Raketierių Ineigos \$100,000,000.

Boston, Mass. — Buvęs Valstybės Taksų Komisijonierius Henry F. Long apskaitliavo kad šios valstybės raketieriai gauna \$100,000,000 kas metai, ir apsaugai išmoka \$10,000,000 kad paslėpt nelegališką lošimą. Jisai pareiškė, šios skaitlinės paremtos taksų pareiškimais ir specialėm lošimo inėigų formomis. Buvęs komisijonierius Long pastebėjo viršminėtus faktus, tuojau po to kada valstybės komisija ištirt prasižengimus pranešė Legislatūrai, jog organizuotas kriminalizmas randasi valstybėje ir inėigas siekia labai daug milijonų kas metai.

Chruščiovas Susipainiojo

Nikita Chruščiovas, naujasis komunistų tironas Maskvoje, mėgsta kalbėti apie žemės ūkį. 1953 metais rugsėjo mėnesį kai jis dar stiprinosi savo soste, tamsiomis spalvomis piešė žemės ūkio padėtį Sovietuose. Anuomet jam rodėsi, kad kolchozai yra visai nusigyvenę, grūdų ūkis apleistas, gyvulių ūkyje nesama jokios pažangos, o apskritai toje ūkio šakoje vyrauja skurdas. Ir jis buvo teisus. Stalino diktatūra sugebėjo žemės ūkį nuygenti iki laipsnio, kurio nebūtų galėjęs išpranašauti net ir pats didžiausias Kremlius priešas.

Šių metų gale, kai Chruščiovui jau kojos Maskvoje sušilo, tą patį liūdną vaizdą prieš akis turėdamas, jis pradeda kalbėti apie žemės ūkio pažangą Sovietuose. Tiesa, jis nebesusigauja, kalbėdamas apie žemės ūkio vadinamą pažangą. Jo kalba, pasakyta statybininkų suvažiavime Maskvoje gruodžio 7 dieną ir pareiškimai, paskelbti gruodžio 24 dienos „Pravdoje“, vienas kitam prieštarauja. Jei iš viso galima Chruščiovo žodžiais tikėti, aiškiai matosi kad jo plano — dirvonus plėsti — vykdymas yra visai nepavykęs. Šiometinis derlius, nežiūrint didelių pastangų Sibire, Altajaus ar Kazachstano srityse, yra mažai ką didesnis už pernykštį.

Už tą nederlių, pagal sovietinę tvarką, turi kas nori atsakyti. Keista, kad šį kartą Chruščiovas neįsako

Aštuoni Išgelbėti Juroje

Springfield, Mass. — Militariškos Oro Transporto Tarnystės C-54 lėktuvas nusileido į audringą Atlantiką, 930 mylių į rytus nuo Bermudos, su šešiu vyrų įgulu ir dvejais jureiviais pasazieriais. Visi buvo išgelbėti laivo Coos Bay, pakraščio sargybos laivo, atplaukusio iš Bostono. Lėktuvui pritrūko kuro ir per radio susikalbėjime surado kur stovėjo laisvas ir visi išgelbėti.

Tie, kurie atydziai seka visokius pranešimus ir Sovietijos vadų pareiškimus, spėja, kad Kremliuje viešpatauja gana didelis nesutarimas dėl užsienio ir vidaus politikos.

Sukilimas Baigtas Centralinėje Amerikoje

San Jose, Kosta Rika. — Nicaragua pranešė, kad visi Kosta Rikos likę sukilėliai perėjo sieną ir sulaukėti vyriausybės. Pasibaigus dviejų savaitių sukilimui, žmonės viešai susirinkę išreiškė džiaugsmą. Managvoj, Nikaraguos Užsienio Ministeris Oscar Sevilla Sacasa pranešė apie paskutinių sukilėlių suėmimą, gi neutrališką zoną tarp Nikaraguos ir Kosta Rikos panaikintas ir loyalistų pulkai pasiūsti į tą zoną suieškoti ar liko dar sukilėlių. Ministeris pranešė šią žinią Amerikos Valstybių Organizacijos taikos komisijai. Jis sakė, kad apie 250 sukilėlių buvo nuginkluoti. Kovos baigėsi perėitą penktadienį, bet dar liko šie paskutinieji sukilėliai.

prieškomunistinių kenkėjų, nes patį didžiausią kenkėją surado danguje. Mat, Chruščiovas guodžiasi, kad dangus atsiumęs tokias blogas klimatinės sąlygas, kurios sunaikinusios derlių ne tik Sibiro naujose gamybinėse srityse, bet Ukrainoje ir Pabaltijy.

Chruščiovas dabar, kaip ir 1953 metais, svajoja už kelerių metų dirbamos žemės plotus padidinti bent 13 mil. ha. Sprendžiant iš derliaus ir jo svajonių apie naujus plėšinius, matyti, kad lietuvių ir kitų tautų tūkstančių darbininkų, atsidūrusių Sibire, pastangos mažai ką gero teatnešė.

Šiandieną Chruščiovas jau nebekalba apie milžiniškus derlius nes tenkinasi bent dešimčia centnerių iš ha. Iš tokio derliaus laisvajame pasaulyje joks ūkininkas negali išsiversti. Aišku, kad Chruščiovui ir nerūpi valstiečių gerbūvis. Jis galvą uka, kaip daugiau išplėsti urto pavyzdžiui iš Lietuvos kolchozų, valstiečius pakius kad ir badu mirti. Chruščiovas taip pat netiecia kalba, kad gyventojai ra aprūpinti maistu ir kiomis vartojimo gėrybėmis. Jei jis mokėtų lietuviškai, vien iš komunistinių šaltinių galėtų įsitikinti, kad žymus jų trūkumas, kurio Chruščiovas nesugebės pašalinti savo tuščiažodžiavimu ir melu.

Juros Švyturys

rodo paklydusiam jūrininkui kelią pro audrą ir rūkus.

Amerikos lietuvių spauda nuo 1879 metų buvo kelrodys lietuviams į šviesesnį ir kultūringesnį gyvenimą.

Neleiskite tam švyturiui užgesti!

Skaitykite patys ir kitus raginkite skaityti

AMERIKOS LIETUVI

14 Vernon Street

Worcester, Mass.

(metams \$4.00)

LIETUVIAI AMERIKOJE ir PASAULYJE

HARTFORDO LIETUVIAI

Balučio Garbei Meno Koncertas Ir Ispūdziai; Arbatėlė Ir Svečiai Su Artistais Bendram Pobūvyje.

NORS skubotumo tempu, be reikiamojo didesnio pasiruošimo Tėvynės Mylėtojų Draugijos nariai surengė minėjimą buvusiojo savo Pirmininko, Lietuvos Ministro Londone, p. B. K. Balučio 75-tosios gimtadienio sukakties su meno koncertu ir bankietu po koncerto lietuvių Klube sekma. 23 d. sausio 3 val. popiet. Koncertas meniniu atžvilgiu buvo geras, koncerto programą išpildė Vilniaus operos artistas, plačiai amerikiečiams ir europiečiams žinomas baritonas, p. Stasys Liepas iš Bostono. Programoje dalyvavo vietos jauna lietuvaite baletu šokių menininkė ir gerb. kompozitorė Eleonora Miniukienė - Dvarionaitė pianistė, kuri praėjusį mėną baigė meno muzikos mokslą. Prieškoncertinė programos dalis buvo akademinė, žymus akademikas, dr. Antanas Šerkšnas, pasakė kalbą pavaizduodamas trumpais brožuais solenizanto — su kaktuvinio Ministro Balučio pergyvenimus, jo veiksmus kovose už Lietuvos nepriklausomybę, jo svarbią misiją Paryžiuje, Suvalkų ir Varšavoje derybose su lenkais pasiekimui taikos ir p. Balučio jaunystėje ruošimasi mokslo pasiekimui Europoje ir Amerikoje. Žodžiu, prolegentas akademiniu ir politiniu atžvilgiu, ryškino ir išpūdingai pavaizdavo p. Balučio svarbią rolę Lietuvos politinės laisvės kovų laikotarpiu ir vėliau jo lošiamą labai svarbią rolę Lietuvos užsienių ministerijoje kai nepamainomo valstybininko ir Lietuvos atstovo JAV ir Britų Imperijoje.

Arbatėlė Ispūdinga
Po koncerto buvo vaišės — arbatėlė, tikriau sakant, bankietišis pavaišinimui ardistų ir svečių — apie 54 dalyvių, kurie buvo sukviesti, vietos visuomenės veikėjai — veikėjos ir inteligentija. Laikė vaišius — nugėrimų ir užkandžių buvo gražių kalbų kurias pasakė senosios ir naujosios emigracijos lietuviai-tės.

Vaišių vedėjas, TMD pirm. p. Vl. Čekanauskas-Chase, pianistis ir rengėjas koncerto pakvietė tarti žodį šiuos veikėjus: Klubo pirm. pulk. adv. Leoną Mašiotą (Mazotą), p. B. Vedeikį, p. J. Petriką p. Petrikiene, p. Krikšniukaitį p. J. Kodį, p. A. Gižiene, p. Raščių ir kitus iš vietinių, taipgi, svečių iš Worcesterio, p. J. Vizbarą, kuris pasakė labai gražią kalbą. Koncerto programos vedėjas, p. Z. Strazdas, kurio atsiminimai iš susitikimo su p. Balučiu Vokietijoje buvo įdomūs ir p. Strazdas tarė žodį svečiams vokiečiams iš Springfieldo atvykusiems vokiečiams.

Vaišių programos vedėjas p. Vl. Čekanauskas-Chase, baigdamas programą preiskė, kad jis p. Balutį tiktai du kartus yra susitikęs savo gyvenime: 1 kartą Amerikoje, kitą kartą Lietuvoje Prezidentūros rūmuose su užsienio svečiais a. a. Prez. Smetonos vaišinamais 1935 m., bet turėjęs ryšių korespondencijų ir laiką p. Balutį kai žymiausių mūsų išeivijų redaktorių ir Lietuvos valstybėje valstybininką. Žodžių Ministras p. Balutis buvo tinkamai pagerbtas proga jo 75-sios gimtadienio sukakties ir pasiūstas Jam Hartfordo lietuvių sveikinimas, kurį p. Strazdas perskaitė laike koncerto dalyviams, kurie jį užgyrė su ovacijomis.

Vietos jauna lietuvaite, plė Kristina Raščiūtė, baletu šokių būsimoji artistė, pasi-

rodė mūsų scenoje pirmu kartu pašokdama F. Chopino baletinį šokį — Valcą labai sekmingai ir susilaukė šiltų ovacijų iš publikos, pianu akompanavo kompoz. p. E. Miniukienė.

Gerb. p. St. Liepas antrame išėjime sudainavo išpūdingai M. Petrausko — Seno didelio žila galvelė, Kam šėrei žirgelį ir J. Žilėvičiaus — Kur mano tėvelis gėrė dainas, publikos ovacijos iššaukė artistą du kartus ir tiesiog prievartavo dainuoti. Gerb. p. Liepas sudainavo dar porą gražių liaudies dainelių ir buvo palydėtas gausiais aplodismentais. Gerb. kompozit. p. Miniukienė - Dvarionaitė pianu akompanavo p. Liepui ir p. leji Raščiutei. Tėvynės Mylėtojų Draugijos nariai ir valdyba dėkingi šioms menininkams už išpūdingai gražių koncertą palikusį jiems ir publikai malonius išpūdžius proga minėjimo p. Balučio 75-sios sukakties.

Sveikinam Marijoną ir Karolį Ramanaukus
Sausio 21 d. ponai Karolis ir Marijona Ramanaukai minėjo savo gimtadienius kukliai savo šeimos ir artimųjų tarpe. Susilaukė daug sveikinimų tai progai, Marijona, nors Amerikoj gimus ir augus, bet jau nuo jaunystės dienų darbuojasi lietuviškuose draugijuose užimama raštininkės vietą, dirba nuširdžiai parapijai ir lietuvių bei abudu-

remia katalikišką spaudą. Prie šios progos sąjungietės sveikina savo raštininkę Marijoną ir jos vyrą Karolį ir linki sveikėms sulaukti dar skaitlingų gimtadienių.

Dalyvis M.

New Haven, Conn.

ALRK Moterų Sąjungos Vajus

Su sausio 1 d., prasidėjo Moterų Sąjungos naujų narių vajus, kuris tęsis lig liepos 1 d. Vajaus metu yra teikiama proga su dideliais palengvinimais kiekvienai katalikei moterei bei merginai tapti šios kilnios lietuvių organizacijos narė.

Kadangi Moterų Sąjunga yra vienatinė katalikių moterų organizacija šioje išeivijos šalyje, katalikės moterys ir merginos turėtų ją didžiotis ir laikyti sau už garbę tapti ir būti jos narė. Jau sausio mėnesį į mūsų vietinę kuopą prisirašė dvi narės: ponia Vanda Gruzdienė ir ponia Mikalina Abojienė. Mikalina yra buvusi sąjungietė pirmiau, ir savo laiką yra daug pasidarbavusi vietinei kuopai ir apskričiai. Sveikinam abidvi nares ir džiaugiamės jų susilaukusios. Moterų Sąjungos 33-čios kuopos valdyba nuširdžiai kviečia visas katalikes moteris ir merginas prisirašyti į Moterų Sąjungą. Norėdamos daugiau žinių apie Moterų Sąjungą, kreipkitės pas M. Ramanauskienę arba M. Jokubaitę.

Sveikinam Marijoną ir Karolį Ramanaukus

Sausio 21 d. ponai Karolis ir Marijona Ramanaukai minėjo savo gimtadienius kukliai savo šeimos ir artimųjų tarpe. Susilaukė daug sveikinimų tai progai, Marijona, nors Amerikoj gimus ir augus, bet jau nuo jaunystės dienų darbuojasi lietuviškuose draugijuose užimama raštininkės vietą, dirba nuširdžiai parapijai ir lietuvių bei abudu-

remia katalikišką spaudą. Prie šios progos sąjungietės sveikina savo raštininkę Marijoną ir jos vyrą Karolį ir linki sveikėms sulaukti dar skaitlingų gimtadienių.

Parapijojs Vakariene

Jau klebonas kun. A. E. Gradeckas pranešė parapijiečiams, kad šv. Kazimiero parapijos metinė vakariene įvyks Vasario 20 d. ir kviečia draugijas bei kuopas nerengti kitų parengimų virš minėtą dieną, bet visus iš kalno ruoštis dalyvauti vakarieneje, kurios pelnas bus skiriamas bažnyčios sėdynių įtaisymui.

Nepriklausomybės Paminėjimas

ALT vietinis skyrius ruošiasi paminėti Lietuvos nepriklausomybės sukaktį su turininga programa, kurią išpildys šv. Kazimiero parapijos choras ir vietinės meno jėgos. Principalis kalbėtojas bus jo malonybė prelatas Jonas Balkūnas, kuris yra pasižymėjęs kalbėtojas. Minėjimas įvyks Vasario 27 d., šv. Kazimiero parap. svetainėje. Taigi sesės ir broliai lietuviai, pasiryžę būkime padaryti šią dieną sekmingą. Malonu būtų, kad mūsų tarpe bendrai dalyvauti ir Branfordo lietuviai. Taigi kviečiam visus.

M.

Radio Programa

Lietuvių Radio programa iš stoties WBMS, 1090 kilociklų, veikia sekmadieniais nuo 12 iki 12:30 val. dieną. Perduodamos lietuviškos muzika ir Magdutės Pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuve, 502 East Broadway, So. Boston, Mass.

Nauji BALFO Uždaviniai

Siemet minime BALFO dešimties metų veiklos sukaktį. Minime su džiaugsmu, nes pasiekti darbo vaisiai yra dideli ir niekieno negincijami. Tas faktas yra didelis ir labai mielas moralinis atlyginimas visiems BALFO darbuotojams, rėmėjams ir aukotojams. Klystume tačiau skaudžiai, jei manytumėm, kad Balfas viską padarė ir savo uždavinius pabaigė. Taip nėra. Balfas padarė daug, bet toli gražu neatliko visko kas būtina reikėjo atlikti. Jis sušelpė dešimtis tūkstančių dideliam skurde buvusių tremtinių Europoje, didesnei jų daliai padėjo emigruoti ir kituose laisvuose kraštuose įsikurti, bet tremties vargo problemos visai neišsprendė, nes per didelė ir persunki ji buvo. Dar ir šiandien tremt. stovyklos Europoje tebeegzistuoja, vargas ir skurdas tebešpaudžia dar tūkstančius mūsų tautiečių: vaikų senelių, ligonių ir sveikų. Tai tik Europos tremtinių problema. O kur Sibiro dar žiauresnė tremtis? Kas padaryta tiems nelaimingiesiems padėti ir jiems gelbėti? Todėl į dešimties metų BALFO veiklą tenka žiūrėti tik kaip į jo darbų gerą pradžią, bet ne jų pabaigą.

Nelinksma, kad šis Seimas nėra toks gausus, koks turėtų būti. Darbo laukas didėja, o mūsų gretos, deja, retėja. Nemanau, kad nusiiminti turėtume, ar neviltingi kristi. Tegul tai bus pamokymų, arba tiesiog išakvauja. Lietuvių tautos nelaimė yra tokia didelė ir vargas taip išsikerojęs kaip niekad dar istorijoje nėra buvę. Todėl ir šalpos darbas yra begalo didelis ir begalo būtinas.

Spaudoje skaitome ir kitais keliais patiriame apie baisias kančias ir baisų skurdą lietuvių tremtinių Sibire, Altajuje, Kazakstane, tačiau tylime ir kažin ko laukiame. Lengva tylėti ir laukti, esant laisviems ir

"Žmogus Turi Teisę Žinoti!"

Šiais žodžiais garsus Amerikos Columbia universitetas mini savo 100 metų sukaktį

Amerikos lietuvių spauda nuo 1879 metų skelbė, kad lietuvis yra žmogus ir turi teisę žinoti!

SKAITYK: AMERIKOS LIETUVI 14 Vernon St., Worcester (metams \$8.00) (Paskelbimas)

RATAI NE RARATAI

Ratai bėga, rieda mašinos greitos, — Šiandien jau arklelis nepriligs prie jos. Užpakaliu purkščia dūmus kaip audra! Pasturgalys mėto juodąją pudrą.

Tuos, ką priartėja troškina gazais, — Kitas vos kvepuodamas, bėbia po besais. Užtribina ragą, kaip skerdžius miškuos, Miestai, aplinkumos — paskendę trukšmuos.

Policistas geras, malonus asmuo, — Miklus, ypatingas tarnystos veiksmuo, Su ranka pamoja, nedraugaus, nebiliaus, Viską staigiai sako, pats sau viršų gaus.

Taria, — suk į šoną! žinok kaip galvot! Suprask, kad kelionėj, kai kur reiks sustot. Kaip ir ką galėtum jam žmogus sakt? Turi visą valią, — turi jo klausyt.

Tad aš ir nuduodu bičiuliui — svečiu Slepiu kiek uždirbu ar tai užkrupščiu; Jis mane ir leidžia važiuot, ne lukėt — Grobt įneigas riebias, taksų nemokėt.

Atskaitant nereikia, nullo išimtis, To ir su spaktyvu niekas nematis. Jei visur draugingai pats atsineši, Ant pečių naštelės sunkios neneši.

A. J. Jokubaitis

sotiems. Tautinė ir žmogiškoji pareiga, betgi, ką kita mums byloja ir ką kita sako. Mūsų sąžinė negali būti rami nieko nedarant. Mes turime atsilipti į pagalbą šauksmą ir tą pagalbą nešti tiems, kurie jos šaukiasi. Ta pagalba turi pasiekti Europoje esančius ir tolimuosius Rusijos plotuose kenčiančius. Pasiiekti Rusijos tremtinius nebus lengva, bet yra būtina reikalinga. Tai didžioji šalpos idėja ir pareiga visiems lietuviams. Ji turi pažadinti, apjungti ir į bendrą darbą visus įtraukti. Balfas pradėdamas antrąjį savo veiklos dešimtmetį, neturi pabūgti uždavinių sunkumo ar kliūčių painumo. Nuoširdus pasiryžimas ir aukos dvasia viską nugalai, daug jau nugalėjo ir geležinę uždangą nugalės. Kaip Lietuvos laisvės idėja duoda mums jėgų dirbti Amerikos Lietuvių Taryboje, VLIKE, taip šalpos idėja Rusijoje kenčiantiems privalo įkvėpti visus Balfą remti ir jo darbams talkinti.

Jei Sibiro tremtinių šelpimo idėja ir atrodytu tuo tarpu nerealizuojami, tai moralinis jos pagrindas yra toks didelis ir taip įkvėpiantis, kad tos idėjos realizavimui galima nepagalvoti nieko. Prieš dešimtį metų, kai Balfas kūrėsi, taip pat daugelis dalykų atrodė nerealūs. Jei šiuo ar tuo sušelpimo galimybes buvo visai tamsios. Visi turėjo būti sugražinti bolševikams į naugus ir daugiau jokių kalbų niekas nenorėjo girdėti. O visgi kalbėjome, prašėm beldėm ir buvo atidaryta. Bus atidaryta ir dabar, tik reikia ryžto, reikia visų noro, vienybės ir aukos. Ne didelės aukos, ne gyvybės, nesulaikyti, bet paskatinti bet pakeliamo dalyko — su dar didesnių pasiryžimu vieningo sutartino darbo ir

to siekti.

ben vienios dienos uždarbopo per metus. Kas to negalėtų, kas to nepajęgtų gyvendamas Jungtinėse Amerikos Valstybėse?

Šiandien daug kalbama apie koegzistenciją, guls giesmė giedama apie tai. Jei sovietų valdovai tikrai to nori, jei jie nemėgloja, tai tegu leidžia bent suselpti tuos, kurie iš savo namų išvaryti ir vargo mariose paskandinti. Jei jiems nepriimtinas būtų Balfas tegul leidžia mūsų surinktas aukas perteikti tremtiniams per Amerikos Raudonąją Kryžių, ar UNO Human Rights Komisiją, kuri taip daug žmonijos gelbėjimui nudirbūsi sakosi, kuri Graikijoje su DDT milijonus mušų išnaikino, o vis dar nepamatė masinio ir pačio žmoniškiausio nekaltų žmonių naikinimo Sibiro priverčiamojo darbo stovyklose ir kalėjimuose.

Todėl siūlau ir prašau naujam BALFO veiklos dešimtmety Sibiro tremtinių gelbėjimą laikyti vienu svarbiausių uždavinių ir jo įvykdymui nepagalvoti nieko, kas tik lietuvių visuomenės jėgoms ir BALFO organizacijos patyrimui bus pakeliamas. Kreipiu rezoliucijų komisijos dėmesį į tai ir prašau dėkojant JAV Prezidentui ir sveikinant jį, priimti gyvą šaipos reikalą Sibire ir prašyti mūsų valdžios pagalbos tame reikale. Jei atsiras, kad ir nedidelė viltis Rusijoje esančius tremtinius sušelpiti, mes per Balfą visko jiems pristatysime, paskutinį savo drabužį, pinigą, duoną atiduosime visi įsijungsim į darbą ir vėl daug padarysime. Siekime tad tos didžios idėjos įgyvendinimo visais būdais ir visomis priemonėmis. Nurotomai sunkumai turi mus nesulaikyti, bet paskatinti su dar didesnių pasiryžimu to siekti.

"AMERIKOS LIETUVIS"
The American Lithuanian Weekly published every Saturday by
Josephine Leonaitė, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly Subscription in U. S.	\$3.00	In Foreign Countries	\$4.00
Two Years Subscription	\$5.00	Two Years Subscription	\$6.00
One Half Year	\$2.00	One Half Year	\$2.50
Advertising rates — 10 cents Single Copies — on application			
Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis išleina seštadieniais, leidžiama Josephine Leonaitė, 14 Vernon St., Worcester, Mass.			
Metinė Prenumerata S. V.	\$3.00	Užsieniui — Kanadoje	\$4.00
Dviejų Metų	\$5.00	Dviejų Metų	\$6.00
Puslį Metų	\$2.00	Puslį Metų	\$2.50
Prenumeratą pradina skaitant nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi būti apmokėta iš anksto			
Entered as Second Class Matter — September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879			

Veteranai Visuomenininkai Ir Politikai Mus Tautos Kovoje Už Laisvę.

GYVENIMAS žmogaus labai trumpas, o tautos gyvenimas būna amžinas jei tauta ir jos visuomenės vadai moka išsaugoti savo tautinę kultūrą — kalbą, raštą ir meną. Lietuvos liaudis davė mūsų pavergtai, ilgus amžius vargstančiai Lietuvai tokius visuomenininkus veteranus, kurie pradeda Aušros ir Varpo laikais ir ligi dabarties buvo sugotojais mūs tautinės kultūros ir išlaikytojais lietuvių tautinės egzistencijos Lietuvoje ir užsieniui. Ir po atgimimo, prisikėlimo iš letargo ir lenkmečio lietuviai sparčiai kilo tautiniu ir kultūrinu atžvilgiu ėjo pažangos keliu į šviesesnę ateitį.

Pasekoje tautinio atgimimo Lietuva ir lietuviškoji išeivija susilaukė ne tik tai lietuvių dvasiškųjų, kurie supratę mūsų liaudies troškimus tapo lietuviams artimesni ir lietuviškai nusiteikę ir galvojanti negu praeityje — lenkmečio laikais mėgėjai lenkiškos kultūros. Greta dvasiškųjų susilaukė ir menininkų, dailininkų, rašytojų ir visuomenininkų, kurie bendromis pastangomis kultūronėje ir politinėje bei organizacinėje veikloje ryškiai pasireiškė stiprindami Lietuvos liaudį tautiniu, politiniu, kultūrinu ir ūkiniu atžvilgiu.

Daugumoje šie mūsų tautos veteranai aušrininkai ir varpiečiai jau po velėna bet jų idealo sekėjai tebėra daugumoje gyvi, kad ir gerokai apsenę, visgi, kaip Lietuvoje taip ir užsieniui jie dabar yra vieninteliai mūsų tautos koviniai už laisvę ir nepriklausomybę Lietuvos. Tarpe šių jaunesnės kartos lietuvių veteranų, visuomenės vadų yra kelėtas, kurie jau susilaukė žilo plauko ir susenėjimo amžiumi, visgi jie tebėra mūsų tautos visuomenėje dabar tarsi simboliškieji žmonės, nes jų ilgų dešimtmečių visuomieskieji darbai pastatė juos tokiems mūsų akyse.

Mes, Amerikos lietuviai, galime sau pasididžiamu pasisakyti, kad mūsų išeivija daug davė Lietuvai moralinės ir medžiaginės paramos, davė nemažą kadrą žymiųjų vadų, kurie lošė svarbią rolę beatsistatančioje nepriklausomoje Lietuvos valstybėje. Šių lietuvių tarpe Lieaivai dirbusiųjų yra vienas iš ryškiausių amerikietis lietuvis, kuris suvaidino labai svarbią rolę Lietuvos valstybėje kaip nepamainomas valstybininkas — diplomatas. Tai mūsų gerb. p. Bronius K. Balutis, dabartinis Lietuvos Ministras Londone, kuris susilaukė 75 metų amžiaus bebūdamas Lietuvos valstybės tarnyboje.

Daug mes skaitėme mūsų kuklioje spaudoje apie p. Balučio nuopelnus Lietuvai, girdėjome kalbas prole-gentų, kuriose buvo teikiama žinija apie šį mūsų taurųjį tautietį žymųjį valstybininką — diplomata. Dabar progą minėjimo jo 75 metų gimtadienio sukakčio amerikiečiai lietuviai su pasididžiamu ir didžiu malonumu rengia jo garbei kultūringus minėjimus jo gimtadienio 75-tojo sukakčio ir prisimena p. Balučio nuopelnus mūsų tautai ir Lietuvos valstybei. Šis mūsų tautos veteranas visuomenininkas ir valstybininkas pagerbiamas su akademine ir meno koncertų programomis Amerikoje ir kituose vakarų pasaulio kraštuose delto, kad jis tikrai garbės vertas žmogus, kad jis išiskiria iš visų kitų partinių politikų ir diplomatinių karjerijoje kai nepartinis ir niekados nebuvo pamainomas valstybės tarnyboje. Gerb. p. B. K. Balutis nenusišalino ir nebuvo nušalinamas nuo valstybininko svarbiųjų pareigų prie visų partinių politinių valdžių Lietuvoje. Visų vyriausybės laikais jis ėjo svarbias pareigas laikinoje sostinėje Kaune arba užsienyje svarbiausiose kraštuose — JAV ir Britanijoje. Jis buvo Suvalkų derybose su lenkais vyr. Lietuvos delegacijos nariu 1920 m. ir 1938 m. Varšavoje abejose derybose su lenkais jis kovą laimėjo savo lankščia ir taktinę diplomatiją, šį faktą pripažino jam lenkų bičiuliai britai ir prancūzai bei kiti.

Tėvynės Mylėtojų Draugijos nariai Amerikoje su pasigerėjimu ir su atsidavimu šimet rengia p. Balučio gimtadienio sukakčio minėjimus tikslu pagerbti šį Lietuvos taurųjį sūnų ir TMD buvusį ryškiausių Pirmininką, kurio rūpesčiu, iniciatyvu ir pastangomis mūsų tauta

LIETUVOS ISTORIJA

1918 metais išleista knyga "Lietuvių-latvių respublika ir šiaurės tautų sąjunga", Dr. J. Šliupas pradeda straipsniu "Žvilgsnis į lietuvių tautos istoriją", kur sako:

"Turėjau progos susitikti su daugeliu lietuvių ir patirti, kaip politiniai ieškiniai dar ne vienodai pas visus nusistatę. Didelės spragos mintyse net labai šviesių ir išmaningų brolių bei seserų. Trūksta ten žinių net iš mūsų tautos praeities, ypač iš tautų sugyvenimo."

Nuo 1918 metų, mūsų "šviesūs ir išmaningi" broliai bei seserys po senovei nesistengė papildyti savo žinių trukumą apie mūsų praeitį nes visas dėmesis teisėtai buvo dedamas į malonią dabartį — į nepriklausomą Lietuvos respubliką. Manytą, kad Prezidento Wilsono paskelbtieji šūkiiai apie tautų savę — apsisprendimą ir demokratijai saugumą jau nesunaikinamai įsikūniję pasaulinio gyvenimo pagrinduose. Tuo tarpu Gilesnis susipažinimas su mūsų tautos praeitimi ir su "tautų sugyvenimu" gal būtų davęs atsargesnių pažiūrų, arba bent būtų mus veikęs tiksliau ir sumaniau nemaloniai dabarčiai pasirošti. Tačiau, ne todėl, nei latviai, nei lietuviai. Tat, nesikaltinkime per daug. Ateitį žmogui juk sunku nuspėti, o amžinai su lietsargiu niekas nevaikšto.

Mes teisėtai didžiuomės mūsų didžiųjų kunigaikščių žygiais, neapsižūrėdami, kad, iš tikrųjų, tie žygiai buvo ėmimas rusiškų žemių, sudariusių pirmąją rusų valstybę, istorikų vadinamą Kijevo Rusija, kurios vietoje vėliau atsirado Baltgudija ir Ukraina. Tas ėmimas neleido mums patiems kurti savo kultūrą literatūrą, tautybines ir valstybines įstaigas — neleido mūsų visuomenei augti ir plėtotis. Po jo atėjo atspyris, prieš kurį sujungtos lietuvių ir lenkų pajėgos neatsilaikė, kaip atsilaukė prieš vokiečius Zalgirio mūšyje. Šio atspyrio istorija mums mažiau žinoma, nes tautinei savygarbai nedaug duoda. Bet ji svarbi, kiek didžiųjų kunigaikščių gadynė, nes tai antras aktas po jų pirmojo. Šio antrojo akto pradžioje juk gavome lietuvių šventąjį — Šv. Kazimierą — kaip S. Sužiedėlis savo leidinyje nurodo. Pats dangus, tartum, norėjo priminti antrojo akto tragišką svarbą, nes čia prarytieji padėjo smarkesniai rikikui, betiksliai per daug apžiojusį praryti.

A. Šapoka, savo "Lietuvos susilaukė išleidimo dr. V. Kudirkos raštų Amerikoje dar tada, kuomet Lietuvą valdė Caro žandarai. Žodžiu, p. Balučio veiklos nuopelnai Amerikos lietuvių išeivijoje ir vėliau Lietuvoje labai dideli ir naudingi mūsų tautai. Šis mūsų tautos veteranas vertas garbės ir atsiminimo visų lietuvių jo sukakčio 75 metų progą. Ir visame JAV krašte didžioje lietuvių kolonijose rengiami jo 75 metų sukakčio minėjimai ir reiškiami didi pagarba šiam mūsų veteranui visuomenininkui ir valstybininkui. Ir Hartfordo lietuviai iškilmingai su akademijomis ir koncertu minėjo p. Balučio gimtadienio sukakčių.

Istorijoje" sako, šis antras aktas prasidėjęs idomiu dokumentu — "amžinos taikos" sutartimi su Maskva, kuri, esą, "privertė Maskvą pripažinti esant visiškai lygia su Lietuva." Ši sutartis buvusi "pirmasis didelis Maskvos laimėjimas Lietuvos nenaudai."

Tačiau, tikrasis antrojo akto branduolis prasidėjo metais, kuriais Kolumbas Ameriką pasiekė — 1492 — po mirties paskutinio Jo-gailos sūnaus, Kazimiero, Lietuvos ir Lenkijos valdovo. Maskva iki tam jau spėjo sudoroti ir pavergti didžiausius savo konkurentus, Tvėrę ir Didįjį Nau-gardą. Teliko tik vienas plačių rusiškų žemių valdovas — didysai Lietuvos kunigaikštis. Aktas baigėsi 1795 metais, kada įvyko trečias Lietuvos - Lenkijos pasidalinimas. Amerika tada gyveno 19-tus savo nepriklausomybės metus.

Trečias aktas vyksta lietuvių buvimu rusų imperijos sąlygose, pirma juodiems, dabar raudoniems carams valdant. Nepriklausomybė buvo žaibelis, kurio pasikartojimo nors visi lietuviai vėl trokšta, bet, matyti, neperdaugiausia vilčių turi, nes dažnai kalba apie visokias federacijas. Lietuvos geografiją gal geriau negu istoriją žinaš, prof. K. Pakštas, pavyzdžiui atsitrėmęs čia 1941 metais pareiškė, ne kovą už nepriklausomybę, bet Balto-Skandinavijos federacijos projektą! Prancūzų ir vokiečių susitarimo sunkus kelias rodo, kad federacijos sunkiai vykdomos net ten kur būtinas reikalingas spiria. Tokiu būdu, Lietuvos istoriją galime vaizduotis šitaip:

Pavergtųjų Jungtinių Tautų Seimas

Zigmas Nagorski, Jr.

Prieš kurį laiką New Yorke įvyko PJT Seimo septynis ir aštuntasis posėdžiai, kurie svarstė privertėjamuosius darbus ir apskritai politinių kalinių likimą komunistų pavergtuose kraštuose; pabėgėlių iš bolševikinio "rojaus" padėtį; moterų darbo sąlygas; Rytų-Vakarų prekybos teigiamybes ir neigiamybes.

Nevisiems dar yra suprantama šio seimo paskirtis, kas ir kaip ji sudaro. Faktiškai šis seimas yra įsikūnijimas visų tų norų, kurie tiesiogiai ar netiesiogiai interesuoti pavergtosios Europos likimu. Pirmiausia, be abejo, šis seimas yra skirtas žmonėms, kurie priversti gyventi komunistiniame režime ir kurių balsas todėl negali pasiekti šiaupus geležinės uždangos. Antra vertus, šis seimas yra pačių tremtinių balsas. Pagaliau, šis seimas daugiau ar mažiau išreiškia nuotaukas ir senosios Rytų Europos išeivijos, įsikūrijamos Amerikoje, nes ir šios išeivijos širdys ir mintys nuolat traukia į savo gimtąjį kraštą. Ir seimas, ju-dindams šių kraštų išlaisvini-mo bylą, tuo pačiu kalba ir už tuos amerikiečius, kurių tėvai, seneliai, ar pro-seneliai yra iš ten kilę ir kurie taip pat nori, kad komunistinis agresorius būtų išvytas ir nubaustas.

PJT eimas, pirmą kartą posėdžiavęs rugsėjo 21 d., buvo iš dalies rezultatas ir tos padėties, kad tautos anapus geležinės uždangos nėra atstovaujamos Jungtinėse Tautose. Niekam nekyla nė mažiausio abejo-jimo kad šiandienines Len- kijos ar Čekoslovakijos tariamos delegacijos Jungtinėse Tautose šiu valstybių neatstovauja. Kaip lygiai niekam neatėina mintis, kad Sovietų Sąjunga galėtų atstovauti Baltijos valstybėms, klasta ir jėga II-jo pasaulinio karo pradžioje prijungtomis prie Sovietų Rusijos.

Trečias aktas. Maskva iš Lietuvos padaro tris gubernijas (Kauno, Vilniaus, Gardino) ir siekia ją suru-sinti bei supravoslavinti. Lietuviai atsispiria ir vienu to atspyrio metu net išeina iš rusų imperijos ribų. Prieš lietuvių vartojama teroras ir tiesioginis naikini-mas. Ar palūžs jie?

Ketvirtas aktas? Sunku net jo metmenis numatyti. Daug priklausys nuo koks, galiausiai, nusistovės Ame- rikos Europos ir Azijos-Afrikos pasaulis. Galima net pridurti — kaip įsikūny vienos valdžios sistema že mėje, prie ko, matyti, žmonija bus pristumta ato-minės energijos sunaudojimo gadynėje.

"Mainos rūbai margo svieto", Maironis sakė. Mes tegalime pasakyti, kad trečias aktas sueis į ketvirtą ir bus kitoks, negu pirmas, antras ir trečias.

Vyt. Širvydas sluogsnius.

BROLIJOS SAVAITĖ

Brolijos Savaitė bus švenčiama šioje šalyje nuo vasario 20 d. ligi vasario 27 d. Pirma Brolijos Diena pasirodė Denver mieste, Colorado valstijoje 1934 m. ir buvo idėja kataliko prelado Hugh McMenamin. Ir tik 1940 m. švenčiama vieną savaitę. 1955 m. savaitės šūkis yra "Viena Tauta Po Dievu."

Prezidentas Eisenhoweris, Brolijos Savaitės garbės pirmininkas, mano kad dvasia šio metinio minėjimo yra viena iš žmonijos seniausių rūpesčių ir siekia toli į praeitį, kada pirmas žmogus paklausė — "Ar aš

Tikro atstovavimo trūkumas ir buvo vada pamėginti jį užsitikrinti. Jei Jungtinės Tautos turi reikalo su pavergtųjų valstybių primestinės valdžios viešpa- čiais, tai tremtiniai savo ruožtu atstovauja savioms tautoms, visiems jų sluogsniams: darbininkams, ūkininkams, tarnau- tojams, studentams ir kt.

Nežiūrint savo skirtingų nusistatymų, savo sunkumų, savo gyvenimo įvairiuose svetimuose kraštuose, ne- žiūrint savo tremtiniškumo, egzilai įstengė nugalėti savo vidaus problemas ir su- daryti vieningą organą atstovauti pavergtiesiems kraštams. PJT Seimas yra nuolatinis priminimas Jungtinėms Tautoms, kad lais- vasis pasaulis neužmirštų jų, kurie diena iš dienos gyvena finizį ir moralinį komunistinės valstybės terora, vykdomą žiauriausios tironijos kokia kada nors yra buvusi.

Savo deklaracijoje pirmą- jame seimo posėdyje PJT ne tik pabrėžė savo pagrindi- nį siekimą — išlaisvinti savo pavergtuosius kraštus, — bet ir palaikyti pavergtųjų tautų laisvės viltį. Artimiausiam PJT Seimo posėdyje numatyta svarstyti darbo sąlygų ir darbininkų organizacijų padėtis pavergtuose kraštuose. Visiems gerai suprantama, kad organizavimosi teisė yra viena iš pagrindinių asmenis teisių, ir kad darbininkų teisė organizuotis ir profesines sąjungas yra neatskirama nuo darbo laisvės.

PJT Seimo reikšmė jau yra pripažinę ir laisvojo pasaulio politikos bei darbo vada. Didžioji JAV spauda atžymėjo seimo atidarymą ir jo darbus. Tada atžymėjo ir JAV televizijos stotys, radijas ir kino apžvalgos. PJT Seimo nuolatinis prezidentas yra Latvijos delegacijos ir Latvijos Laisvės Komiteto pirmininkas dr. V. Nasens. Atskiriems Seimo posėdžiams pirmininkauja iš eilės kiekvienos tautinės delegacijos pirmininkas. Seimo generalinis sekretorius yra rumunas Brutus Coste.

Neabejotinai yra svarbu, kad PJT Seimo darbai būtų juo plačiau žinomi. Tam geriausiai gali pasitarnauti spauda. Lietuvių spaudos žinios netiesioginiu būdu pasiekia ir plačius lietuviš- kai nekvalifikuotus publikos

esu savo brolio saugoto- jas?" Per tūkstančius metų žmonės stato tą klausimą ir pakartotinai atsakyta jog "visi žmonės, visų tautybių, visų spalvų, visų kalbų — tikrai broliai, kad nei vienas žmogus negali sau vienas gyventi." Bet kiekvienas amžius turi surasti atsakymą.

Gyvename sunkiame am- žiuje kur naujos jėgos pasaulyje skaldo ir grąšina žmones, jėgos kurios veda prie nepasitikėjimo, drau- gas nepasitiki savo draugu, tautos tautoms. Ir todėl šiandien svarbu, kad mes žodžiu ir veiksmais išreikš- tume savo pasitikėjimą. Kas atsitinka vienam asmeniui, liečia kitus. Nei vienas žmo- gus žmonijos audringoj jū- roj gali būti sala.'

National Conference of Christians and Jews remia Brolijos Savaitę. Organizaciją įsteigė 1928 m. Charles Evans Hughes, bu- vęs Chief Justice of the United States Supreme Court, Newton D. Baker, prezidento Wilsono Karo Ministeris ir S. Parkes Cad- man, buvęs prezidentas Federal Council of Churches of Christ in America. Prie jų prisidėjo Roger Š. Straus, išrinktas pirmas Jewish Na- tion Co-chairman, kurią vie- tą laiko jau 25 metus, ir Dr. Everett R. Clinchy, organi- zacijos pirmininkas nuo pradžios.

Ši Conference nėra tiki- binė organizacija nors ji veikia per religines grupes. Nariai ir narės atsišventu- siai veikia užbaigti diskri- minaciją ir neapykantą Amerikoje per tolerancijos ir geros valios apšvietos programas. Organizacijos svarbiausias įvykis yra Bro- lijos Savaitė.

Net 10,000 vietų šioje šalyje švęs Brolijos Savaitę. Vienybės obalsį skeis mo- kyklos, kolegijos, bažnyčios, synagogai, darbo ir miestų organizacijos. Laikraščiai, žurnalai, radio ir televizij- jos ketina prisidėti.

Kada JAV-bės puolamos kaipo netolerancijos ir dis- kriminacijos kraštas gali- me paminėti praeitų metų vienbalsiai Aukščiausio Teismo priimtą nusprendi- mą išbraukti rasinę segre- gaciją iš viešų mokyklų JAV-ėse ir užgyrimą tauti- nį minėjimą Brolijos Savai- tės. Brol. Savaitė puiki pro- ga pabrėžti savo laisukuose kitiems apie Amerikos tikė- jimą į žmogaus lygybę.

Veikla Yra Idealo Brolis

Mūsų idealas yra išlaikyti Amerikos lietuvių gvardiją kovai už Lietuvos laisvę.

Mūsų veikla tebūnie išlaikyti lietuvišką spaudą. Būkime idealo ir veiklos broliai!

Pasiųskime laiku savo ir draugo prenumeratą. "AMERIKOS LIETUVIS" 14 Vernon St. Worcester, Mass. (Metams \$3.00)

LITERATURA IR GYVENIMAS

— ŠARŪNAS —
Judri Amerika.

Visi čia kruta. Vieni ieško turtų, kiti galios. Tokiame sukūryje, kur pilna nesuderinančių dalykų, ir kur visi šio pasaulio gerybių vaikosi, aišku, žmogus negali pasigauti ramios valandėlės, be kurios joks gilesnis protavimas, ar apsigalvojimas neįmanomas. — (Iš Alexis de Tocqueville "democracy in America", parašyta 1931 metais.)

Kristaus rūpestis.
Mūsų Viešpačiui rūpėjo nusidėjėlių atvertimas, ne valdžios nuvertimas, ar turtų išdalinimas. Ekonominis ir visuomeninis reikalavimas, be abejojimo, pykdė to laiko žmones, arba buvo jiems nesuprantamas. Pyksta ir nesupranta šiandien tie kuriems Jo žodžiuose rūpi rasti paramos savo teorijoms, ar mokslui. Jie evangelijų Jėzų nori padaryti agitatorių, ar revoliucionierių. Dieviškos Jo išminties nesuprasdami gali būti, ir galime apgailauti, kad savo misijos nesuko šitokia kryptimi. Tačiau mums rankos surištos — mes neturime teisės pastumti į šalį negincijamus evangelijų liūdijimus ir sakyti, kad Kristus sakė, ko nesakė.

Jei evangelijos — istorija, tai ne mums ginčyti faktą, kad Viešpats nedviprasmiai atsisakydavo kištis į Jo gadinės ekonominius ir visuomeninius reikalus. Jis neskelbė jokio programo, nesilūlė jokių reformų. Tiesa, Jis įkūrė karalystę ir didesnė Jo žodžių dalis buvo rašysta aiškinti jos sąvaybes ir kaip galima jos piliečiams tapti. Bet Jis griežtai ir aiškiai pasakė, kad Jo karalystė ne šios žemės. Jos pagrindas ne politika ir ne ekonomika, bet dviasia — meilė.

Tačiau, iš to nesidarykime išvados, būk Viešpačiui nerūpėjo savo kaimynų skurdas ir vargai. Negalime sakyti, kad Jam nerūpėjo žydų tautos pavergimas, arba turėjų priepauda beturčiams ir kiti gyvenimo negerumai. Jo atsakas šiems klausimais buvo aiškus; visi ekonominiai ir visuomeniniai negerumai pranyktų, jei pasiseks misija, dėl kurios Jis žemėn atėjo. Viso pikto šaltinis — žmogaus nuodėmės. Kol bus šaltinis — tol niekas nepasitaisys. — (Iš buvusio Anglijos kara-

liui kapeliono, kanauninko Anthony C. Dean knygos "The World Christ Knew" (išleistas 1944 metais).

Kryžiaus Karai.

Žiūrėdamas per amžius atgal į kryžiaus karus dėl šventosios žemės Palestinoje, istorikas tebsi karžygių harsa, bet liūdi dėl jų žmogiškų silpnybių. Kiek drąsos ir kiek maža garbės! Kiek pasišventimo, bet kiek maža tikro dalykų supratimo! Kilnius idealus teršė žiaurumas ir godumas. Ryžtingumą ir pasiaukavimą stebė aklas bei siauras įtikėjimas savo teisingumui. Kryžiaus karai, iš tikrųjų, tebuvo didelis neapykantos žygis, daromas Dievo vardu, bet nusidedęs Jo šventajai Dvasiai. — (Iš "The History of the Crusades", trečio tomo "The Kingdom of Acre." Parašė anglas Steven Runčimas. Jo žodžiai gerai tinka ir taip vadinamiems "kryžiaus karams", arba "reikšams" prieš nekaltus lietuvius ir prūsus, kuriuos darė vokiški kryžiuokai.)

Karžygių laidotuvės.

Tą žiemą atėniečiai (senovės graikai), pagal metinį paprotį, suruošė viešas laidotuves kare žuvusiems. Tas daroma štai kaip. Dvi dienas prieš, visų kritusiųjų kaulai sukraunami tam tikslui įrengtoje palapinėje, ir čia piliečiai sunėša saviems, kokias nori, aukas. Po to sudaroma laidotuvių procesija kurioje vežama kipro medžio karstai. Kiekviena giminė turi savo karstą su savo gentainių kaulais. Vienas gražiausia išrėdytas karstas tuščias — tai tiems, kurie karu lauke dingo ir kūnų nesurasta. Prie procesijos gali prisidėti kas nori, pilietis ar ne. Moterys rauda savo raudas. Karstai tada laidojami gražiausioje lygumoje už miesto sienų. Taip atėniečiai laidojo savo karžygius, to nedaryta tik su Maratone kritusiais, nes jų žygis paskaitytas toks kilnus, kad visi palaidoti mušio vietoje. Kaulus į žemę nuleidus, pašaukiama daugiausia išminties bei pagarbos turįs vyras ir jis pasako mirusiųjų atminčiai kalbą. Po kalbos, visi išsikirsto po namus. — (Iš senovės graikų istoriko, Thucydides "History of the Peloponnesian War", angliška Peguin laida, 1954 met.).

LIETUVOS ISTORIJA SU NAUJOVIŠKA APŽVALGA

"Nors Lietuvos Istorija yra visiems gerai žinoma, aš ją rašau Amerike gimusiems lietuviams, kad geriau suprastų savo tėvų numylėtą Didvyrių Kraštą"

Rašo Vytautas Skrinskas

— Dalis Dvylikta —

Po Lucko suvažiavimu (1429 m.) Vytautas liko nuvargęs nuo didelių ginčų su Jogaila ir lenkų bajorų. Vytautas jau dabar turėjo 79 m. ir ilgi karai su ordinu, ir su Jogaila visgi juo sveikatai pakenkė. Vytautas nujautė, kad jau jam mažai liko laiko gyventi, o dar jis tiek daug norėjo gero Lietuvai padaryti.

Vieną rytą Vytautas išėjo pavaikšiot po savo sodą Vilniuje. Jam žiūrint į gražius Vilniaus kalnelius tarp burių debesų, pasirodė pulkas gražios Lietuvos kavalerijos. Ten rodėsi, kad jojo Mindaugas Gediminas, Algirdas, Kęstutis ir kiti Lietuvos Didvyriai. Prie Kęstučio šono buvo gražus žirgas, bet ant jo niekas dar nejojo ir tik prie jo šono buvo Lietuvos vėliava. Rodosi, kad Kęstutis jam ranką mojo, ir sakė "Aikštia Vytautai, jau laikas būt su mumis, mes per visą pasaulį amžinai skrajojam ir nurodysim per amžius tikrą tautišką lietuvišką kelią, kad lietuviai per amžius mylėtų ir dirbtų dėl Lietuvos gerovės ir laisvės." Štai tas reginys debesiose dingo. Vytautas jo reikšmę suprato. Jis grįžo į savo dvarą ir jau skubėjo su neužbaigtais Lietuvos valdžios reikalais.

Karūnacijos byla su lenkais dar vis ėjo (1430 m.). Lenkai nenorėjo, kad Vytautas taptų Lietuvos karalium, nes jie žiūrėjo į Lietuvą, kaip Lenkijos priklausomą valstybę. Jogaila atsiuntė laišką pas Vytautą, į kurį jis parėmė lenkų bajorų nuomonę. Tas laiškas Vytautą įžeidė, nes višio Lietuva ir Vytautas norėjo atsiskirti nuo lenkų, kad po Vytauto mirties, neteks Lietuvos sostas Jo gailos įpėdiniui.

Lietuva, prie Vytauto dirbo kaip laisva tauta nors raštai tarp Lenkijos prirodė, kad Lietuva priklausė lenkam. Vytautas su savo kunigaikščiais nurašė laišką pas Jogailą, kad jis vis tiek karūnosis ir kad Lietuva iš tikrųjų bus laisva.

Lenkai dar visai bandė sutrukdyti Vytauto sumanymą, ir jam pasiūlė net įteikti lenkų karūną. (Tuo būdu Jogaila būtų turėjęs atsiskirti nuo sosto). Bet Vytautas viską atmetė. Tada lenkai pradėjo ginkluotis. Betgi ir Vytautas buvo jėgas paruošęs prieš lenkų rubežius.

Jis jau paskyrė karūnacijos terminą (rugsėjo 8, 1430), susikvietė svečių ir laukė Imperatoriaus atsiuntimos žadėtosios karūnos su karūnacijos dokumentais. Bet lenkai buvo pasiryžę nieku būdu neleisti įvykdyti karūnacijos. To dėl jie suėmė Imperatoriaus pasiuntinius ir Vytautas su svečiais jų nesu-

laukė. Bet Vytautas net ir po to neketino nusileisti. Imperatorius tuoju pažadėjo nusiųsti jam karūną kitais keliais nebe per Lenkiją. Buvo paskirta nauja karūnacijos diena, bet Vytautas jos jau nebesulaukė.

Rudenį 1430 m. paastrėjo ginčiai su Lenkija, Jogaila atvyko į Vilnių. Susitikę abu pusbroliai tuoju susitarė: Vytautas sutiko garantuoti, kad po jo mirties Lietuva neatiteks niekam kitam kaip tik Jogailos sūnui, o Jogaila davė savo sutikimą dėl karūnacijos. (Vytautas neturėjo sūnų). Dabar Jogailai dar reikėjo gauti savo ponų tarybos sutikimą. Tuo reikalu Jogailos palydovas nuvyko į Krokuvą lenkų sostą.

Bet Vytautas jo ponų sutarimo jau nebesulaukė. Jis dabar buvo jau 80 metų, nors jis vis puikiai atrodė ir visuomet buvo smarkus per visą savo amžių ir gražios didelio valdovo išvaizdos. Suvažiavę į karūnaciją svečių akivaizdoje iškilmingai priimdama Jogailą su palydovais, jis nuvargė ir raitas jodamas su svečiais iš Vilniaus į Trakus Vytautas nukrito nuo žirgo. Labai įvyko didelis tragedišką susitrenkimą. Liūdna po tos valandos visai Lietuvai! Vytautas buvo prikeltas ir į vežimą nuvežtas į Trakus, bet jis ten mirė spalio 27, 1430 metais.

Jo paskutiniai žodžiai buvo "Lai gyvuoją Lietuva per amžius."

Visa Lietuva verkė netekusio savo didžiausio kunigaikščio. Sutemė tamsi liūdna naktuzėlė, ne tik Trakuose, bet ir per visą Lietuvos karalystę tą spalio 27, 1430 m. Jau dabar Vytautas pateko Istorikus Amžius ir sėdėjo ant to žirgo pas Kęstutį. Nors jo kūnas mirė, bet jo darbai ir tautiška lietuviška dvasia per amžius dirba dėl Lietuvos gerovės ir ragina mus dabartinius lietuvius sektį jo pėdas ir prisidėti visokiais būdais dėl Lietuvos laisvės.

Didžiojo valdovo Vytauto lavonas buvo laikomas 8 dienas gimtojoje pilyje. Ten minios ėjo ir meldėsi. Buvo gražius rūtų vainikai padėta pas jo šventą kūną. Vainikučiai ir Lietuvos mergaitės prie jo sykiu su dideliais valdovais laikė garbės sargybą. Vytautas taip mylėjo lietuvių vaikučius ir jų gražius rūtų vainikus, kaip jis gyvas buvo. Jis vis sakydavo į savo pulko vadus: "kaip gražūs ir koki geri patriotai esą Lietuvos vainikučiai. Mes senesni jiems nurodykim gerą Tautos meilės kelią ir per amžius Lietuva bus."

Po 8 dienų Vytauto lavonas buvo parvežtas į Vilnių ir palaidotas katedros rūsyje po švento Mykolo Arkangelo altorium.

VAISIAI IR UOGOS VEIKIA MUSŲ ORGANIZMA

Vynmedis — šiltų kraštų pasiekiamas, kai nėra apeti- augalas — Lietuvoje sunkiai tarpo. Dažniausia buvo auginamas šiltnamyje, bet esant šiltam rudeniui, nunokdavo ir lauke.

Iš vynuogių gaminamas vynas. Jos taip pat šviežios ir džiovintos vartojamos valgiui. Džiovintos dar vadinamos razinkomis, dedamos į pyragus, pyragaičius. Razinkos turi kur kas daugiau cukraus nei šviežios vynuogės, net iki 60%

Karštom vasaros dienom vynmedis iš žemės traukia natrijų, kalijų, kalcijų ir kitas mineralines druskas ir taip sudaro vynuogę. Sėklose turi dar truputį riebalų aliejaus pavydale, tanino ir saku. Šiaip turi daug B ir C vitaminų, aromatinių rūgščių, bazinių mineralinių druskų, svarbiausia — lengvai virškinamą vynuoginį cukrų.

Cukraus kiekis, žiūrint jų rūšių svyruoja tarp 20 ir 30%. Šis cukraus yra labai vertingas maistas, pirmos rūšies energijos šaltinis.

Savo mineralinėm medžiagom vynuogės gerai valo kraują, sujungdamos nuodingas rūgštis į nepavojingą žmogaus organizmui druskas, kurias per inkstus išvaro laukan. Dėl to kraujas rūgštingumas mažėja, darosi šviesesnis arba neutralus.

Šviežios vynuogės vartojamos kaip pagelbinis vaistas daugelyje ligų. Šis gydymas buvo žinomas jau gilioje senovėje. Lengva vynuogių cukraus asimiliacija duoda poilsį kepenims, kasai. Vynuogių dieta gerų rezultatų

Visa Lietuva verkė! Labai liūdna istoriškai valanda! 1530 metais katedrai sudegus altorius žuvo. Vytauto kapas tebėr nesurastas dar iki šių dienų. Bet jo grabo ir kaulų suradimas esą nesvarbu. Mes lietuviai visi žinom kur Vytautas yra. Jis visuomet gyvas mūsų širdyse. Jis visuomet ant žirgo su kitais lietuvišiais didvyriais kalba per debesį ir mus, ir duoda mums drąsa ir norą ir energiją dirbt dėl Lietuvos išlaisvinimo. Kitą savaitę dalis trylikta

to, padidėja skrandžio rūgštys, viduriai užkietėja jaučiamas bendras nusilpimas, širdies raumenų nepajėgumas, susidaro tulžies akmenys, kepenų ligos, reumatas, podarga, apsinuodijimas šlapumo rūgštimi plaučių tuberkoliozė ir kt. Taip gydantis suvaržomas kitų produktų naudojimas, pvz. mėsos, riebalų ir kt.

Taip pat galima padidinti arba sumažinti svorį. Nedideliais kiekiais vartodami vynuoges, pageriname mitybą, riebalai kūne susitau- po ir svoris didėja. Dideli kiekiai varo iš kūno vandens ir padeda medžiagų apytakai.

Pirmuoju atveju — sulie- sėjus, esant mažakraujyste, nusilpus — duodama iki 4 svarų per dieną, pradedant nuo 1-2 svarų. Gydymas tęsiasi iki keturių savaičių. Vartojamos gerai nunokusios vynuogės. Prie medžiagų apytakos sutrikimo ligų — podargos, nutukimo, apsinuodijimo šlapimo rūgštimis, ekzemos, reumato, neuralgijos — naudo- jama iki 8 svarų vynuogių per dieną. Kuracijos metu mėsa, riebalai, alus ir kiti sunkiai virškinami valgiai veik išjungiami arba suma- žinami. Naudojamos ir rūgštesnės vynuogių rūšys.

Vyšnios

Jos priklauso prie pirmųjų pavasario vaisių. Turi A, B, C vitaminų lengvai virškinamo vaisių cukraus ir žymų geležies kiekį. Tamsesnės turi geležies daugiau negu šviesiosios. Vyšnias patartina naudoti nuo podargos nutukimo, gyslių sukalkėjimo.

Slyvos

Jos turi vitaminų A, B, vaisių cukraus. Šviežios slyvos valo vidurius. Rekomenduojamos dėl hemoroidų, dėl tulžies ir kepenų ligų. Išdžiovintos slyvos kompo- to formoje valo vidurius.

Apelsinai

Nunokę apelsinai turi gana daug vaisių cukraus, B ir C vitaminų. Saldesnieji turi daugiau cukraus, rūgštesnieji — mažiau.

Citrinos

Jos turi A, B ir ypač C vitaminų, valo kraują. Jų sunka pilnai gali pavaduoti nenatūralų ir sveikatai kenksmingą actą.

Bananai

Jie turi A, B ir C vitaminių, daug mineralinių druskų, angliavandenių, jų bazinės medžiagos valo kraują. Ypač jie geras maistas nusilpusiems po sunkių ligų ir džiovos atveju.

Persikai

Turi daug vaisių cukraus, mineralinių druskų, A, B ir C vitaminų, aromatinių medžiagų, lengvai virškinami reguliuoja vidurius.

Melonai

Turi bazinių medžiagų, kurios neutralizuoja rūgštis, valo vidurius. Jie tinka nuo nutukimo, podargos. Per didelis jų vartojimas kartais erzina vidurius.

Arbūzai (Watermelon)

Maistingumo atžvilgiu mažai vertingi, mineralinių druskų atžvilgiu panašūs į melonus.

Konservuoti Vaisiai

Konservuoti vaisiai su baltu cukrum yra labai saldūs, sunkiai virškinami ir negali susilyginti su šviežiais. Net konservuoti su rudu neutraliu cukrum neprilygsta natūraliems maisto produktams. Konservuoti su actu visiškai nustoja savo vertės. Geriausia, žinoma, vartoti šviežius vaisius, jų nesant — džiovintus.

Džiovinti vaisiai dar turi mineralinių druskų, vitaminų ir lengvai virškinamo vaisių cukraus. Geriausia juos džiovinti saulėje, bet tinka ir krosnyje.

Stikluose ar dėžutėse konservuoti vaisiai su mažu cukraus kiekiu yra vertingesni už marmeladą ar saldy vaisių sirupą. Konservuojant nereikia vartoti chemikalų.

Quick Relief for MUSCULAR ACHES

Test STANBACK yourself . . . tablets or powders . . . against any preparation you've ever used.

STANBACK

Laisčiau savo jaunas dienas Kaip žalias ruteles.

Skyriau rūtas, skyniau mėtas Skyriau lelijėles — Skyriau savo jaunas dienas, Kaip žalias ruteles.

Skyriau savo jaunas dienas, Kaip žalias ruteles.

Pyniau rūtas, pyniau mėtas, Pyniau lelijėles, — Pyniau savo jaunas dienas, Kaip žalias ruteles.

Pyniau savo jaunas dienas Kaip žalias ruteles.

Mainiau rūtas, mainiau mėtas, Mainiau lelijėles, Ir išmainiau vainikėlį — Baltu numeteliu. Ir išmainiau vainikėlį, Baltu numelėliu.

A. J. Jokubaitis

HEARING BAD?

If so, you will be happy to know how we have improved the hearing and relieved those miserable head noises, caused by catarrh of the head, for thousands of people (many past 70) who have used our simple Elmo Palliative Home Treatment in the past 15 years. This may be the answer to your prayer. NOTHING TO WEAR.

Here are SOME of the symptoms that may likely be causing your catarrhal deafness and head noises: Head feels stopped up from mucus. Dropping of mucus in throat. Hacking and spitting. Mucus in nose or throat everyday. Hearing worse with a cold. Hear — but don't understand words. Hear better on clear days. Worse on rainy days. Head noises like crickets, bells, whistles, clicking, escaping steam or many other sounds. If your condition is caused by catarrh of the head, you, too, may likely enjoy such wonderful relief as many others have reported. WRITE TODAY FOR PROOF AND 30 DAY TRIAL OFFER.

THE ELMO COMPANY, DEPT. D74C DAVENPORT, IOWA

J. J. SAVICKAS—SAULENAS

Prie Motinos Kapo

— ANT EZERO KRANTO —

Padikinęs Jeronimas kurį laiką, paklajojęs po miesto įvairius užkampius, išvyko vėl į provinciją ieškotis darbo, kurį jis greit ir gavo dideliame Viešbutyje, atsidarant vasaros sezonui ant ežero Kache kranto.

Gražus šis Ontarijos kempelis. Žavi ir poetinga Rache ežero išvaizda ir visa jo aplinkuma.

Jeronimas naujoj vietoj jautėsi pilnai patenkintas darbu, o po darbo valandų jis leisdavo laiką svaiose sėdėdamas ant aukštos kalvutės tarp žaliuojančių medelių ežero pakrantėje, iš kur jis matė visą ežerą ir judesį valtelėmis ant jo.

Po keičta svaicijų jo ten buvimo suėjo į artimesnę pažintį su to pat Viešbučio jauna patarnautoja, Patricija. Dabar Jeronimas nesijutė jau vienas. Jį paviliojo vikri Patricija, o jos staigūs žvilgiai kaip po griaustinio žaibai užburė Jeronimo širdį. Dabar jis jai atsidavė ir joje tik tematė savo gyvenimo laimę ir tikslą. Dienos bėgo, savaitės nepastebiamai slinko užmarstin, tik Jeronimas jų ilgai neužmiršo. Daug vakarų jis praleido su Patricija Algonquin parke arba mylimoje ežero pakrantėje. Tada jis jautėsi laimingas, o svaiose ilgėjosi. Patricijos kiekvieną vakarą laukdamas jos pasirodant, nušvirdavo jo akys, pradžiugdavo širdis ją pamaciaus. O ji meiliai atsinešdavo prie jo nuduota klasta, ko širdyje visai neturėjo buvo tuščia ir kitam pažadėta, bet Jeronimas to visko nematė ir nesuprato pasitikėdamas jjos tusciais žodžiais.

Vieną gražų visaros vakarą Jeronimas sėdėjo ant Kalvutės paežerėje laukdamas nuskirta valanda pasirodant Patricijos. Jis mylėjo ją ir ilgėjosi karščiausiais širdies troškimais, bet kažkodėl lik kokiam nujautimui slegiant jį jam atrodė svetimą ir tolimą. Tiesa, Patricija buvo kitos tautos ir skirtingos kalbos jo gimtajai, todėl viena atveju ji atrodė jo širdžiai meilės užneotai artima. Kitu atveju vado vaujant sveikam protui, tolima ir svetimai. Juk jis dėl jos turi nustot savo tautos ir kalbos. Negalės daugiau parvykti gimtinės dėl jos, nes tada visiems busias svetimas ir nesuprantamas.

Sunkios mintys jį slogino, sąžinė išmetinėjo, kad blogais keliais einas pamiriant duotus motinai ir Liudai prižadus, bet jautėsi per toli esąs nuėjęs ir neturis užtektinai vidujinės jėgos atitaisyti daromą klaidą. Daug skaidrių jaunystės pergyventų tėviškoje įvykių parbėgo per jo galvą — prisiminė paskutinį atsiveikimą su Liuda ir kiekvieną jos žodį, kurie taip artimi jo širdžiai buvo tuosyk bet čia nauja pažintis, ugningi Patricijos žvilgiai ir lipsnus žodžiai nuslopino jo vaizduotėj skaidrią praeitį, duotuosius prižadus liepiant ją vieną mylėt ir jai tikėt.

Jis kovojo tą vakarą su savimi, norėjo padaryti galutiną nuosprendį dėl bendravimo su Patricija. — Juk ką pasakys žmonės, pažįstamieji, jei jis apsviesias su svetimtaute moterimi. Tada jis nepritiks ne prie vieno ne prie antrų. Nes nuo savų nutojęs, o prie svetimų neprilygęs kur reikės dėtis? ... nē pakartas nē paleistas.

— Taip, turiu aš skirtis su Patricija syki ant visados. Tegul vieną syk širdis parnesa vidujinį skausmą, bet ne ant visados užsigitį sau. Dėl jos per visą vasarą neparašiau motinai ir Liudai laiško, kurios buvo tikri veidrodžiai mano jaunystei. Ji sakosi mane mylinti ir be manęs negalėtų gyventi, bet Liuda irgi mane mylėjo kūdikiška nekalta meile. Kada ją susiecidavau, tai jos rausvūs veideliai ir baltos lūpukės visuomet žavėjantčiai šypsodavosi. Pilnai patenkintas ir laimingas tada jautėsi gavęs progą atsisėsti prie Liudos, o jos angeliškos rankos paspaudimas sujūdindavo jautriausias ir nekaltiausias mano širdies stygas pareidavo per visą kūną jauki šiluma ir meilė tai nekaltai mergelei lyg vos pražydušiai darželio gelelei. Nieko daugiau tada mano širdis netroško, kaip tik matyti Liudą ir gerėtis jos žavinčia šypsena, o kaip skirtingai atrodo Patricija! ... Ji myli daugiau kūną, bet širdžiai trokštamos svajonių meilės ir laimės neišstengia man duoti. Kažko mano širdyje trūksta, bet ko, tai ir pats negaliu suprasti. Aš norėčiau mylėti ir būt mylimas visa širdimi, bet Patricija matyt neišstengia to suteikt arba mano neišsiamiamos meilės kaip Okeano vandens nenori suprast ir įvertint. Dėl jos kas man buvo iš pat mažens brangu ir gerbtina, turiu išsivadėti ir paniekinat. O ką ji man gero suteikė? vien skausmus ir liudėsį. Užkūrė nenumalsinamą gaisrą, kurio pati negali sulaukyt ir

sumažint. Aš ilgiosiu jos meilės, bet ji būdama prie manęs nesumažina to ilgesio. Širdis ilgesys nemažėja ir tada kai ji būna prisiglaudusi prie manęs. Keista. Kodėl taip yra? ir pats nesuprantu. Bet šiandien viską sužinosiu ir išrišiu galutinai. Tegul ji eina savais keliais, o aš irgi savais; tai bus geriausia atstaciūs gyvenimą į normalias vėžes.

Perkratinėdamas visą gyvenimo eigą, gerai labai gerai prisiminė Liuda, gimtinę kempelį, motiną ir dalinai užslopinti tautiniai jausmai ėmė atbusti jame. Pakilo staigus gailėtis ir meilė, gimtinei mergelei ir močiutei, tada išsiveržė iš jo per ilgą laiką susikaupusios krūtinės pusbalis tenoru ilgesio slegiamai širdžiai paguodos dainelė:

Ilgu, ilgu be tėvynės
Be gimtos grincūtės,
Be mergelės motinėės,
Be dainos lakštutės.
Kas man širdį beraminsia
Toli nuo tėvynės...
Kas paguoda juk suteiksia
Jeigu čia kankinės...

Skambus dainos aidėslys slinko iš lėto per vilniuojanti ežerą, toli, toli, kol aukštieji kaimai pastoję jam kelią prispauzdiant prie savo šaltos akmeninės krūtinės. Niekas nesuprato Jeronimo dainos, nes nebuvo ten tėvynainio kuris išgirdęs šią dainą giliai į širdį jos žodžius būt išdėjęs ir atjautęs likimą to, kuris iš sukauptos ir karštų jausmų paskleistos krūtinės liejo dainos žodžius.

Kai Jeronimas pusbalsiai dainavo tai Patricija nematomai atėjusi atstotojo netoli jo už medelių klausydama kas toliau bus. Baigus Jeronimui dainuoti, ji tvliai prisitartino iš užpakalio prie jo uždengė rankomis jam akis.

— You know me?
Surely.
Tell my name.
— Patricia.
— Yes my darling. But listen, don't sing any more such songs which I don't understand.

Susigėdo Jeronimas kaip mažas vaikas. Visą pamiršo ką buvo prieš kelias minutes suplanavęs. Visi jo nuosprendžiai ir užmanymai dingę, kai Patricijai išbarusį jį už vartojimą jai nesuprantamos kalbos apsikabinusi prisispaudė prie savęs. Jeronimas liko nugalėtas, — bejėgis. Tik po kurio laiko atsigavęs iš staigaus sumišimo, papasakojo Patricijai kai kurias savo sumanymus. Toji kiek pamąsčiusi, nusijuokė.

— Ko jūs juokiatės? paklausė Jeronimas.
— Dėlto, kad jūs neturite jokio supratimo apie moteris.

— Pasakyk tikrai, ar tu mane myli? paklausė Patricija.

— Žinoma, kam dar tas klausimas.
— Gerai. Dabar jeigu jį mane mylite, tai kodėl manimi nepasitikite, kad aš jus myliu ir gal labiau nekaip jūs mane. Nes moteris meilėje yra visuomet jautresnė ir karštesnė. Juk aš tau su kūnu ir siela esu atsidavusi, ir dar jūs stovite žiūriškai drįstai sakyti, kad aš jus nemyliu. Taip elgdamius jūs tyčiojatės iš manęs ir tuo įžeidžiate mane.

— Visiškai, aš to ne minty neturėjau, bumbėjo po nose susimaišęs Jeronimas.

— Kad nenustotumė vienas antrame pasitikėjimo ir nenunestų šuo ant uodegos svajojamos ir siekiamos laimės, padarykime šiandien sužadetuves o kai baigsime čia darbą tada apsviesime. Tuomet būsime laimingi kaip du balandžiai burkunėliai, linksmai juokavo Patricija.

Nutilo abu. Užsimastė, išžiūrėjo j toli greit bėgiojančius motorinius laivelius ir poromis susėdavo lėtai plaukiančias kenų valtes.

Gerą laiką jie ten sėdėjo. Kalbų netruko. Užmanymų tolimesniam šeiminiui gyvenimui eibės buvo nuo abiejų. Jeronimas pralinksinėjo. Jo veidas nušvito artėjančia laime, kurios laukė su neramia širdimi. O Patricija tą visą matydama tik šypsojosi ir juokė. Juokė ir Jeronimas, tik gal visai skirtingu juoku, ne kaip jo mylimoji. Tik jis nesuprato visų jos siekių ir kokietaimo tikslo.

— Klausyk Jeronimai! pirma pertraukite tylą Patricija. Mes greit manome suėit į šeimyninį gyvenimą, tai nūnai turime apsvarstyt ką veiksime ir prie ko sieksime apsvėdę. Kiek maždaug jūs turite susitaupę lėšų paklausė Patricija.

— Gerai užeikite pas mane į svečius — parodysiu kiek sutauptau.

Netrukus Jeronimas su Patricija nuėjo į Jeronimo kambarį.

FIGHT POLIO!

prevention
treatment

Join the MARCH OF DIMES

The National Foundation for Infantile Paralysis

NORTON COMPANY

— Dėl mūsų gyvenimo pradžios užteks, nusijuokė Jeronimas. Tada greit išsitraukė raktuką iš kišenėjus, atrakino savo skrinį ir paskiau su raktu joje esančia dėžute iš kurios jis išėmė gerą pundelį pinigų.

— Štai visas mano turtas ir padėti vargai dėl jų šioje šaly. Čia yra aštuoniolika simtų, kuriuos išsiėmiau iš bankos vykdamas čia. Kai miestas grįšiu, tai vėl reikės idėt bankon dėl saugumo.

— Žinoma, žinoma patvirtino Patricija. Aš turiu irgi susitaupiusi prie savęs virš už savo laimę. Tol gerė, kol Jeronimas apdaugės dėl pradžios.

Jeronimas apsidžiaugęs pinigų gniuzuiliu ir juos pasirodęs širdies draugei vėl padėjo atgal. Paskui abudu išėjo išsigert už savo laimę. Tol gerė, kol Jeronimas apsvaigo. Tada jį nuvedė vėl į jo kambarį.

Kai Jeronimas užmigo, tai Patricija išmėginusi Jeronimo miego tikrumą greit veike, išsitraukė raktus, kuriuos buvo beglamonėdama Jeronimą išėmusi iš jo kišenėjus, atsirakino jo skrynį ir dėžute, išėmus visus pinigus skrynį užrakino, o raktus numetė po paduškai ir tykia išsėlino iš kambario. Atsiradusi laukė niekono nepastebiamai nusišukubino prie gatvekario, kurį greit gavus nudardėjo miestą dingdama su visais savo pėdsakais.

Tą rytą Jeronimas kiek vėlokai pabudęs nieko blogo nemanydamas apie ją, kuri jo manimu nuėjo jo nepažadinius j savo kambarį ir prie darbo, dėlto ir jis išsiskubino prie darbo.

Per dieną Jeronimas nebuvo net įjęs į savo kambarį. Niekur nepastebėjo ne Patricijos, todėl po darbo valandų apsvaigęs nuėjo prie ežero laukti jos.

Ilgai Jeronimas ten sėdėjo. Kiekvienas medelio šlamėsysis atkreipė jo atydą, bet ir vėlybas vakaras prisitartino, o Patricijos kaip nebuvo taip nebuvo. Prisiartinus pusiuanakčiui ir nesulaukęs svajojamos žvaigždės; pykdamas ant savęs ir jos, Jeronimas ėjo neramus į namus.

Grįžęs į kambarį atsigulė skersai lovos ir ėmė mastyti kodėl Patricija neatėjo pas jį. — Palauk mergele ir aš tau padarysiu gerą šposą, pagaldinsiu nors kelis žodžius subriežęs j laišką. Kur poperys? ... skrinioje.

Pagraibes po kišenės ir neradęs raktų, ėmė ieškot po lova kur ir rado. Atrakinęs skrynį nustebė, kad jo dėžutė kitaip apversta. Todėl nieko nelaukęs atrakino dėžutę ir pastiro vietoje neradęs nė kiek pinigų. Atgavęs kiek sąmonės, nežiūrėdamas pusiuanakčio, už galvos rankas sunėręs pasileido į jam žinoma Patricijos kambarį, bet ir ten rado tik tuščias sienas.

— Gelbėkit, gelbėkit! ėmė rėkti, kaip pasvaigęs lakstydamas koridoriu. Tada šeiminkai ir kai kurie žmonės išgąsdinti subėgo žiūrėti kame dalykas.

— Kur Patricija! — poni, šaukė uždušęs Jeronimas.

— Ji vakar nakt kur dingo, atsiliepė stora seimininkė. Mes net susirūpinome apie ją pranešėm policijai apie jos dingimą, bet jokių žinių iš jų nėra.

— Apgavo apgavo! šaukė lakstydamas Jeronimas. Ji mano visus pinigus pavogė. Gelbėkit! padėkit sugauti.

Greit apie tą įvyki pranešė policijai, bet dienos ir savaitės slinko, o apie Patriciją ir Jeronimo pinigų jokių žinių nebuvo. Žuvo meiluzė, o su ja ir visus per tris metus sunkiai užvargtas Jeronimo turtas.

Nuo to sykiu Jeronimas suakmėnėjo. Dirbo tyliai du mėnesiu, kol atleido jį iš darbo prisiartinus lietingam rudeniui. Susitaupęs dviejų mėnesių algą, galėjo vykti ieškot kitur kur darbo, kaip uragano sukeltų audrų pilna krūtinė.

(bus daugiau)

LAIKAS BRANGUS

J. Kazokas

Laikas bėga nesustodams
Lyg kad upėje vanduo
Čia pavasaris praėjo
Žiūrėk jau ir vėl ruduo.

Ir taip slenka amžių dienos
Seka karta nuo kartos,
Kas atėjo, ir praėjo
Tas daugiau nesikartos.

Žmogui leista ant šios žemės
Vieną sykį tik gyvent,
Jei gyvensi, neišvengsi
Kad nereikėtų pasent.

Tad kol jaunas nesėdėkie
Lyg kad laukdamas giedros,
Dirbk ir kitiems dirbt padėki
Nepraloši niekados.

Dirbki ten kur širdis linksta,
Tik ieškok gerų darbų,
Atsirai ir padėjęjų
Ir ištikimų draugų.

Iš po ilgos sunkios žiemos
Pavasaris vėl ateis,
Veltui praleista jaunystė,
Daugiau jau nebeateis.

Tai nors trumpą valandėlę,
Čia truputį apstok,
Kur tik eini, kur ką veiki,
Vienas sau rimtai apgalvok.

Pagalvok ar neikvoji
Veltui laiko taip brangaus,
Kuris praleistas nebręšta,
Nors ir prašytum Dangaus.

Remkime Vasario 16 Gimnazijos Rūmų Įsigijimą

Susitaręs su Balfu vadovybe ir Vokietijos Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdya kai Balfas dėl jį saistancijų teisinių bei technišku priežasčių negali to organizuoti, JAV Lietuvių Bendruomenės Laikinis Organizacinis Komitetas nutarė padėti Vokietijos Lietuvių Bendruomenei įsigyti Vasario 16 gimnazijai rūmus, kuriuos V. L. B. Krašto Valdya jau yra užpirkusi.

LOKas, laikydamas, kad visa tai labai svarbu lietuviybės išlaikymui, kviečia visus sąmoningus Amerikos lietuvius, jų organizacijas bei įstaigas dosniai prisidėti, kad kalbamięji gimnazijos reikalams įgyjami pastatai būtų greičiau išmokėti, sutvarkyti ir tinkamai tarnautų tautiniam lietuvių reikalui.

Techniškuosius paramos organizavimo bei aukų kaupimo reikalus tvarkyti LOKas yra pavedęs specialiai LOKo komisijai.

Tačiau aukotojai tam reikalui savo aukas jau gali siųsti tuoj pat šiais adresais:

1. JAV LB LOKo Iždininkui — Mr. W. M. Chase, 275 Farmington Ave. Hartford, Conn.; arba —
2. per Balfą — 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.; ar
3. Vok. L. B. Krašto Valdya — Litauisches Centralkomitee Sonderkonto Gymnasium Konto Nr. 3558-1, Badische Bank, Mannheim, Germany.

Prel. J. Balkūnans
JAV LB LOKo pirm.

Sen. McCarthy Kaltina Demokratus

Senate praeitos savaitės gale buvo priimtas nutarimas kad "subversyvių" (bolševikų) veikla būtų ir toliau aiškinama ir keliama viešumon. Aptariant tą rezoliuciją iš dviejų kartų kalbėjo sen. McCarthy, pagarsėjęs "bolševikų medžiotojas." Abu kartu tas senatorius kaltino demokratų, kad jie priverisė bolševikų, kad jų tarpe daug esą "minkštų" žmonių ir panašiai kaltino dabartinės daugumos žmones.

Senato pirmininkas (pavaduojantis viceprezidentą) sen. R. B. Long iš Louisianos du kartu atėmė senatoriui McCarthy žodį ir priverė jį nutilti, nes esą senatori reguliamas draudžia įtarinėti kitų senatorių gerą valią ir širdingumą.

— Vokiečių spauda, pasiremdama švedų žiniomis, rašo, kad bolševikinis jūros laivynas Baltijoje nuolat stiprinamas. Sovietų karo laivai iš Leningrado srities — Ventspilį, Liepoją, Klai-perkeliami toliau ir vakarus pėda, Gadynią.

Getting Up Nights

If worried by too frequent, burning or itching urination, Getting Up Nights, Backache, Pressure over Bladder, or Strong Cloudy Urine, due to minor Kidney or Bladder Irritation, ask your druggist for a usual prompt, palliative relief from CYSTEX, 900 million CYSTEX tablets used in past 25 years prove safety and success. Don't waste time. Ask druggist for CYSTEX under money-back guarantee.

Moteryų Sąjungos Vajus

Sausio pradžioje, sulig Centro Valdybos nutarimu prasidėjo naujų narių įrašymo laikas. Narės galima įrašyti bile kada, bet vajaus metu, kuris tęsis nuo sausio pradžios iki birželio pabaigos, esti tam tikros lengvatos įstojimams, o įrašėjoms tam tikras pelnas, taigi vajas teiks visoms abi pusišką naudą.

Naujos Anglijos Apskričio pirm. Marcelės Watkins iniciatyva, ir nuosirdžiai pritariant kun. J. Vaitekūniui, Providence R. I. klebonui, jo parapijoj sukviestas gražus būrelis moterų ir merginų 16-tą sausio apatarti steigimą pirmos Moterų Sąjungos kuopos Rhode Island valstijoje.

Supažindinti vietines su Moterų Sąjunga ir atsakyti į klausimus, atvyko iš Worcester, Mass., 5-tojos kuopos, ponios: M. Watkins, Gen. Kaneb, Centro pirm. Julia Mack, V. Liutkienė, M. Paulukoniene ir U. T. Daukantienė, kurios savo kalbose nurodė, kaip gali sutilpti Moterų Sąjungoj lietuvių nuo 16 metų iki 100-uo, seniausių atvažiuosiu iki naujausių ateivių, ir rasti Sąjungos įvairiuose skyriuose kuo plačiausią dirvą išryškinimui savo ypatingų gabumų ir palinkimų. Nurodyta, kad dirbant jungtoms, jėgoms, didžiulioj lietuvių moterų organizacijoj darbas netik bus našesnis, bet ir dvasinis ryšis — jausmas, kad visos esame lietuviės, nežiūrint, kur gimę, tas bus kur kas tampresnis.

Vietose kur nesiranda kuopų, dešimtis dar daugiau moterų ir merginų gali labai lengvai įkurti kuopą.

Platesnės informacijas galima gauti iš Centro Pirminkinės, Mrs. Julia Mack, 9 Dean St., Worcester 9, Mass.

Teklė Ringietė

Acid Indigestion

Relieved in 5 minutes or double your money back

When excess stomach acid causes painful, souring gas, sour stomach and heartburn, doctors usually prescribe the fastest-acting medicine known for symptomatic relief—medicines like those in Bell's Tablets. No irritative. Bell's Tablets conduct in a fifty or double your money back on return of bottle to us. See at all drugists.

SKAITYKITE IR PLATINKITE "AMERIKOS LIETUVI"

IDEAL PHARMACY

VAISTINYČIOS TEL. 3-4840 — RES. 7-1725

V. G. SKRINSKA, B. S. reg. pharm.

29-31 KELLY SQ

Worcester, Mass.

Jei jums reikia vaistų, kreipkitės pas registruotą vaistininką, savininką VY. TAUTĄ SKRINSKĄ. Jis išpildo medicališkų daktarų receptus ir patarnauja visokiąsį sveikatos reikalais.

Taipgi, vaistai yra pasiunčiami per pašta ir į kitus miestus. Be to, užlaikę geriausias rusies kosmetikos, skutimos reikmenų, knygų, laikraščių, filmų, saldinių, šaltkūšes, riešutų, cigaru, ir skanių gerimų.

Be to, mūsų voistinėj galima gauti:— 1) Pašto ženklų; 2) lietuviškų laikraščių; 3) galit užsimokėti gazo bilas ir 4) išpildom money orderius.—

LIETUVIS PAS LIETUVI !

VYTAUTAS SKRINSKA

Ideal Pharmacy Vaistinės Savininkas
— NOTARY PUBLIC —

Lillian Mickeviciūtės Koncertas

Sausio 17-tą, Katalikių Moterų Klubas surengė koncertą, kurio pelnas skirtas mokyklos reikalams. Pereitą rudenį solistė atsižymėjo laike Muzikos Festivalio, taipgi ir ši kartą stebino visus. Tarp savo 21 dainų ir arijų solistė padainavo tris lietuviškas dainas.

Čiuzinėjimo Sezonas

Nepaprastai šaltas sausas oras, saulėtos dienos, sudarė idealiskas sąlygas čiuzinėjimo sportui. Vis daugiau atsiranda čiuzikų ir net pradėjo pritrukti pačiužų. Krautuvės negali visus reikalavimus išpildyti, pritrūko pačiužų. Tą sportą mėgsta ne tik jauni, bet ir pagyvenę.

Worcesterio Skautų Draugovės Linksmaš Vakaras

Skautų draugovė š. m. vasario mėn. 5 d. 7 val. vak. Veteranų salėje, Waverly ir Coral gatvių kampas, netoli šv. Kazimiero bažnyčios rengia linksmaš vakarą. Būjdomi programa, o jai pasibaigus seks šokiai grojant orkestrui.

Bus pagaminta įvairių ir skanių užkandžių ir kitokių skanumynų. Dalyviai kalbam vakarėly galės skaniai pasivaišinti ir linksmai praleisti šeštadienio vakarą.

Worcesterio skautų draugovė nuosirdžiai kviečia artimesnių ir tolimesnių vietovių skautus-tes ir visus kitus atsilankyti į rengiamą vakarą.

Ispudinga Vakariene

Š. m. sausio mėn. 30 d. 5 val. po pietų, šv. Kazimiero bažnyčios naujai atremontuotoj salėj, LRKSA 41 kp. rengia vakariene. Bus pagaminta skanių valgių. Rengėjai pasistengs duoti naujenybių, kad dalyvaujantieji vakarieneje galėtų netik skaniai prisivalgyti, bet ir linksmai bei jaukia praleisti laiką.

Kas neturite pakvietimų dar galima gauti pas 41 kp. Valdybos narius ir jei liks vietų, tai prie įėjimo.

41 kuopos narys

BALFo Vajus Worcesteryje

Š. m. sausio mėn. 23 d. 4-tą val. 30 min. Aušros Vartų parap. salėje įvyko Worcesterio Balfo Vajaus Komiteto posėdis, kuriame buvo duota apyskaita. Paaiškėjo, kad pinigų rinkliava aukų lapais davė neblogus vaisius. Surinkta pinigais \$688.50. Rinkime aukų pinigais pirmą vietą laimėjo Pranas Pauliukonis surinkęs \$211.00, Antanas Vagelis \$105.00, Lionginas Leknickas \$78.00, Vl. Židžiūnas \$55.00 ir t.t.

Rūbų surinkta 2,232 svarai ir jau pasiūti į BALFo centrą New Yorke.

Prelatas Vasys padėjojo BALFo Vajaus Komitetui už padėtas pastangas ir darbą, kas davė gerus vaisius. BALFo Vajaus Komitetas sudarė: pirm. Antanas Vagelis, vicepirm. Lionginas Leknickas sekret. Povilas Babickas, Išdin. Stasys Jasutis ir Juozas Kavaliauskas ir nariai Glavickas ir Švikla. Be kalbamo komiteto pinigų rinkliavoje dalyvavo: Vl. Židžiūnas, J. Kaliauskas, J. Raultys, Pr. Stanelis ir kiti, kurie užsielnė nuosirdžios padėkos.

Stebėtojas.

Worcesterio Ateitininkai

Šių metų, sausio 29-tą d., (šeštad.) vakare) Veteranų salėje, Coral ir Waverly gatvių kampas, moksleiviai ateitininkai ir sendraugiai rengia vakariene — pasišalinimą. Rengėjai laukia svečių iš kaimyninių kuopų.

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS SUSIRINKIMAS

Š. m. sausio mėn. 16 d. 2 val. 30 min. p. p. Liet. Piliėčių Klubo salėje įvyko Worcesterio Lietuvių Bendruomenės skyriaus visuot. susirinkimas. Susirinkimui vesti pirmjinku buvo išrinktas A. Vagelis, sekret. A. Repšys.

Valdybos pirm. Lionginas Leknickas susirinkimui apieikė metinę veiklos apyskaitą. Iš pranešimo paaiškėjo, kad Valdyba stengėsi užmegsti artimesnius ryšius su kitomis organizacijomis ir bendromis jėgomis rengti autinius paminėjimus bei lietuvių pasirodymus. Praeitais metais, bendromis jėgomis veikiant, gegužės mėn. 22 d. surengtas G. Simonaičio priėmimas ir birželio 14-15 d. tragiųjų įvykių paminėjimas, kurie buvo nusisekę. Pasirodė, kad bendrai veikiant išeina gražiausiai. Birželinų minėjimas davė gryno pelno \$310.00, iš kurių \$200.00 pasiūsta Dipholzo gimnazijai ir \$110.00 vargo mokykloms Vokietijoje.

Kasos stovį pranešė kasininkas L. Kačinskas, Revizijos komisijos pirm. V. Mačys perskaitė revizijos kom. aktą, kuris sutiko su kasininko pranešimu.

Po Valdybos apyskaitos ir Revizijos Kom. pranešimo vyko diskusijos. Buvo daug

Gražus Lietuvos Ministerio B. K. Balučio Pagerbimas Hartforde, Conn.

(Minint Jo 75-ųjų metų amžiaus sukaktį)

Sausio 23 d. Hartfordo lietuvių klubo salėje vietos ir kaimyninių kolonijų lietuvių, susirinkę pagerbė žymų Amerikos lietuvių diplomata ir Lietuvos Valstybės įgaliotą Ministerį Londone B. K. Balutį. Minėjimą surengė Hartfordo Tėvynės Mylėtojų Draugija.

Minėjimo atidarymas ir Dr. Šerkšno paskaita

Pradžioje į susirinkusius prabilo Amerikos L. B. C. V-bos išdinkas p. M. Čekanauskas - Chase, kuris trumpai apibūdino B. K. Balučio veiklą Amerikoje prieš Pirmąjį Pasaulinį karą ir Jo darbus Tėvynės Mylėtojų Draugijoje Po M. Čekanausko kalbos programos vedėjas ir Tėvynės M. Draugijos vicepirm. Zigmantas Strazdas pakvietė minėjimo prelegentą Dr. Šerkšną.

Prelegentas savo turinigoje ir išamamoje paskaitoje išryškino Ministerio B. K. Balučio darbus pirmose Lietuvos Valstybės kūrimeose dienose, jam būnant Užsienio Reikalų Ministerijos Politinio Departamento direktorium ir vėliau, kaip Lietuvos Delegacijos Pirmininko darbą derybose su lenkais dėl Vilniaus pasirašant Suvalkų sutartis.

Po Dr. Šerkšno paskaitos visų minėjimo dalyvių vardu Minį B. K. Balučiu į Londoną buvo pasiūsta sveikinimo telegrama.

Koncertas ir Meninė Dalis

Koncertinį minėjimo programos dalį išpildė Lietuvos Vilniaus Operos Solistas - baritonas St. Liepas, kuris akomponuojant Eleanorai Meniukienei, padainavo — "Treji gaideliai giedojo" — E. Gailevičiaus, "Ilgesys" — J. Strolia (žod. Br. Brazdionio) "Laisvųjų Daina", — Vl. Jokubėno, "Seno diedelio žila galvelė" — M. Petrausko, "Kam sėrei žirgelį", — M. Petrausko, ir porą liaudies dainų — bisui. Solisto St. Liepos dainos, ypač senųjų Amerikos lietuvių buvo labai šiltai priimtos. Toliau muzikė - pianistė Eleonora Miniukienė, baigusi Rygos Konservatoriją ir praėjusiais metais Hartfordo konservatoriją Master degree of Music laipsniu, pianinu skambino "Posthumous Valca" — Frd. Chopin ir "Patelišką Etudą" — Skriabin. Malonu pažymėti, kad ponė E. Miniukienė, kaip tremtinė, šalia šeimos darbų, suranda laiko toliau gilinti savo muzikos studijas ypač pianino klasėje, už ką Hartfordo konservatorijos yra apdovanota Magistro laipsniu. Malonu būtų užgirsti kylančią mūsų muzikos pažėgą ateityje jos surengtame pianino recitalyje.

Koncerto užbaigai, akomponuojant E. Miniukienei, jaunoji Hartfordo baleto solistė Kristina Raščiūtė solo pašoko "Chopino Valca."

Pagerbimo Bankietas

Po koncerto Tėvynės Mylėtojų Draugijos nariai su solistais artistais ir svečiais iš Worcesterio, New Britain ir Springfield ir kitur turėjo vaišes. Jų metu, vedant M. Čekanauskui-Chase, atsiminimų pluoštus apie Min. B. K. Balutį savo kalbose pasakė šie senosios kartos lietuvių: B. Vėdukis, J. Patrikas, J. Kodis, Mrs. Patrikas, Mrs. A. Gižas. K. Demikis, lietuvis amerik. Pulk. Leo Mazotas. Iš tremtinių kalbėjo pulk. Sereika, J. Vizbaras, Inž. Guntulis, ir Zigmantas Strazdas. Jaukioje prisiminimą valandėje greit prabėgo laikas ir visi buvo dėkingi T. M. Dr-jai už taip gražų Lietuvos Ministro pagerbimą. Sektinas pavyzdys ir kitoms lietuvių kolonijoms Hartfordo lietuvių kolonija nepasižymi savo skaičium, bet, turi stiprių intelektualinių pajėgų, kurios sugeba suorganizuoti plačius kultūrinius parengimus kaip ir Čiulioniečių koncertas įvykęs prieš porą metų.

J. V. Sūdayas

zijos Komisija palinkėta sekmės darbe ir išreikštas pageidavimas, kad Worcesteryje, ir jo apylinkėse gyvenę lietuvių išrašytų Liet. Bendruomenės nariais. Tai yra pareiga ir to reikalauja lietuvių garbė "Amerikos Lietuvių" išreikšta padėka už talkininkavimą.

Susirinkimo dalyvis

APVOGĖ AUTOBUSŲ KOMPANIJA

Worcester Bus kompanijos agentas Walter E. Hoyle kaltinamas už pavogimą \$100,000 ir suimtas. Jo namuose buvo surasta 78 maišai smulkių pinigų. Kompanija kaltino jį už pasisavinimą jos pinigų laike jo 24 mėnesių tarnystės, kaipo įneigų agentas. Kas pirmadienio vakarą Hoyle dirbdavo vėlai, surinkdamas pinigų dėžes iš autobusų ir išimdamas iš jų pinigus. Hoyle tarp savo kaimynų žinomas kaip tykus ir ramus žmogus, dviejų dukterų tėvas.

Kompanija jau atsiėmė apie 28,000 ir ieško kur daugiau padėta. Apskaitliuotojai peržiūro knygas, kad surast kiek buvo pavogta ir pranešt tas skaitlines apdraudos kompanijai. Jau kuris laikas kaip Hoyle buvo saugotas. Kada Hoyle suėmė, pas jį rasta trys maišai pripildyti smulkiais pinigais ir du šimtai dolerių popierinių pinigų. Kompanija surado trukumą laike reguliariškų patikrinimų. Hoyle alba buvo \$4000 į metus.

Daug Tuscijų Butų Worcesteri

Per paskutinius kelis mėnesius vis daugiau tuscijų būtų atsiranda Worcesteri. Kasdien laikraštį skelbiama apie 150 naujų tuscijų būtų visose miesto dalyse. Jei savaitgalį tenka pavazuoti už miesto ribų, matytis naujų namukų pridrygę kaip grybai iš po nakties, ten kur anksčiau būdavo tankios girios. Dažnai matyti vyrą su žmona statant savo namuką prie kelio. Atėjo tokia mada, kad patys sau žmonės statosi namus, nes darbininkai labai brangūs.

Karo laike prasidėjęs nuomų kontroliavimas eina prie pabaigos kovo 31-mą, jei Massachusetts Valstybės legislatūra neatnaujins. Jau valstybės sostinėje įvyko išklasinėjimas, dalyvaujant atstovams iš visų miestų. Worcesterio Nuosavybių Tarybos pirmininkas adv.

Matthew R. McCann sakė, kad nėra butų trukumo Worcesteri, tik tai nekuomet neužteks jų už tą kainą kurią norėtų mokėti.

Išklasinėjime dalyvavo virš 500 ypatų, daug iš Worcesterio, Fitchburg, Framingham ir kitų miestelių. Vieni buvo už kontrolės prailginimą, bet didžiūma prieš. Tie kurie priešingi, įrodė, kad kontrolė nereikalinga: o tie kurie už prailginimą pranašavo jog namų savininkai tuojaus pakeltų nuomas, kaip tik kontrolė baigtusi.

Tikrumoje, toji kontrolė mažai turi reikšmės. Ar ji yra ar nėra be teisininko pagalbos negalima išvaryti nepageidaujamus nuomininkus. O užlaikyti tą įstaiklavinėjimas, dalyvaujant atstovams iš visų miestų. Worcesterio Nuosavybių Tarybos pirmininkas adv.

SUSIPRASK LIETUVI - APSIDRAUSTI

SUSIVIENIJIME Lietuvių Amerikoje savo gyvybę, sveikata ir senatvės pensiją.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje (SLA) seniausia ir turtingiausia lietuvių organizacija padidino ir pagerino savo apdraudas ir dabar kiekviena praktiniame gyvenime reikalinga apdrauda SLA gaunama. Dabar jau nėra reikalo lietuviui kreiptis pas svetimus dėl apdraudos.

SLA dabar duoda iki: \$10,000.00 gyvybės apdraudą, \$325.00 į mėnesį pašalpą ligos ir nelaimingų atsitikimų \$300.00 į mėnesį senatvės pensijos.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje apdraudos sąlygos geresnės negu kiekvienoje bendrovėje, nes jos paremtos fraternaliu pagrindu.

SLA apsidraudęs esi tikras dėl savo pinigų. SLA kapitalas daugiau trijų milijonų dolerių. SLA turi daugiau kaip 365 savo kuopas visose lietuvių kolonijose Jungtinėse Valstijose ir Kanadoje.

Dabar vyksta—

SLA 70 METŲ JUBILIEJINIS VAJUS

Pasinaudokit šio Vajaus metu teikiamomis naujiems nariams lengvatomis ir įsirašykite į SLA dabar. Pasimaitykit su SLA organizatorium. Kiekvienas šio Vajaus metu įsirašęs SLA narys gauna dovaną — labai naudingą dr. S. Biežio knygą—BUKIT SVEIKI.

Padarysit sau gera ir būsit patenkintas, jeigu tapsite SLA—šios garbingos organizacijos nariu. Nes SLA yra didžiausia Amerikos lietuvių šio krašto dvasioje sukurta organizacija. Geriausia SLA pažinti per vietinę Jūsų mieste esančią SLA kuopą, kurios valdyba ir organizatorius viską nuodugniai Jums išaiškins. O jeigu Rašykite tokiu adresu:

SLA, 307 W. 30th St. New York 1, N. Y.

parašysit atvirutę į SLA Centrą, tai gausite reikalingiausias žinias apie visas apdraudas rušis ir apie dabartinį SLA Vajų.